

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Légrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A szövetkezetek kérdése.

A tétlenség, a gazdasági és erkölcsi senyedés földje Kelet, a tudomány és haladás, az eszmék és nemes törekvések hazája ez idő szerint Nyugat. Az előbbinek utolsó ormán, az utóbbinak keleti bástyáján áll hazánk anélkül, hogy ez vagy amaz teljesen magáénak mondhatná. A magyar nemzet védte Európa keresztény civilizációját évszázadokon át; részt vett Nyugat szép és nemes mozgalmában és visszhangra talált nála mindaz, ami szép, nemes és jó volt. De, mert a nemzetet vagy a politikai viszonyok tartották vissza, vagy nem volt hajlandó magáévá tenni azoknak a törekvéseknek egy részét, amelyekhez a fejlődés és haladás van kötve, nem is tarthatott versenyt a nyugati rohamosan fejlődő népekkel.

Igaz, megvolt s megvan a vágy a fejlettebb viszonyokkal való lépés tartására. A meggazdagulás égó vágya, mely Nyugat népeit eltölti, nálunk is megvan.

Szeretne a nemzet nagy arányokban és gyorsan gazdagulni, de dacára a jó akaratnak, nem bír mégsem versenyre kelni a nyugati nemzetekkel. Igaz ugyan, hogy fővárosunk fejlődik, vasut hálózatunk szaporodnak, pénzintézeteink virágoznak, a kereskedelem és ipar tért hódít. Ámde mindezekkel szemben hol áll az angol, mely nemcsak a technikai tudományoknak gyakorlati értékesítésében jár elől, hanem megalapítója a vagyonsodás bölcsészetének, a közgazdasági tudományoknak, melyet minden életre való nemzet töle vett át. Avagy tekintjük az angol-szász törzsek egyik fejlődőlegerősebbégát, az Amerikai Egyesült Államokat, melyeknek lakossága rövid idő alatt mesés gazdagságra vergődött. De ne menjünk messze. Itt van a harmadik és közelségénél fogva ránk nézve legérdekesebb nemzet a német, mely széttagoltságát megszüntetve, a közgazdaság minden terén a legszebb fejlődést mutatja.

Ezen népek életerős haladását mutatják az emelkedő városok, a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem fejlettsége, a gyorsan szaporodó népesség aránylagos jóléte. Ezekkel szemben közgazdasági elmaradottságunkat semmi sem igazolja szembevetésben

a kivándorlásoknál. Épen nem túlzott állítás, ha azt mondjuk, hogy honunk tizenhét millió lakosságából több mint 30.000-re megy az évenként kivándorlók száma, míg az ötven millió lakossal bíró Németországból alig 18.000 ember megy idegen földre, átlépve hazája határát hosszú időre, talán örökre. Arányba állítva a német nemzet kivándorlóinak számát a hazánkéval, akkor Németországban évenként 90-100.000 embernek kellene hajóra ülni.

Volt idő, midőn az angolok és németek szolgáltatták Európa legtöbb kivándorlóit. Ámde változtak körülményeik, javultak közgazdasági viszonyaik és ennek folytán polgáraik kevesebb hajlandóságot éreznek bucsut mondani régi hazájoknak. Most önkénytelen az a kérdés támad: mi tette ezeket a népeket életerőssé és versenyképpessé?

A szövetkezés, mely a gyengébbet védi s nem engedi az erősebbet urrá lenni, hogy a védtelent vagy tehetlent kizsákmányolja, hanem biztosítja annak működési körét s a gazdasági haladást.

Épen Magyarországon bizonyítják szomorú tapasztalatok, hogy az egyéni szabadság — manchesterizmus — leple alatt, egyes élelmes csoportok a nekik jutott szellemi és anyagi erő segélyével a népek ezreit fonják hálójukba.

Az egyéni szabadság tekinthető indító okául az agrár-szocializmusnak, a gabona uszorának és a hamis borok gyártásának.

Az ilyen káros működéseket a társadalom teréről leszorítani és a földbirtok eladósodását meggátolni a szövetkezetek hivatásához tartozik.

Most dolgoznak a földművelésügyi miniszteriumban annak megállapításán, hogy a földbirtokra különféle címen bekebelezett terhek mily mértékben terhelik azt. Ismerve a viszonyokat, félő, hogy megdöbbentő eredményt fognak a számok mutatni, mert nem volt szövetkezet, nem volt olcsó hitel a kisbirtokos megmentésére.

Már pedig a föld eladósodása egyenlő a nemzetnek, mint olyanoknak, romlásával, mert háttérbe kerülnek milliók érdekei, megbomlik a társadalmi béke s szét hullnak, mint oldott kéve, azok a tényezők, amelyek nemzetünk ezeréves multjának védői és biztosítói voltak; egyszóval megtörik a nemzet gerince.

Épen ezért annál inkább szükségünk van életerős szövetkezetek alakítására; mert ezek lesznek képesek eszmét, irányt és erőt nyújtani a gazdasági szabadság megbecsülésére.

A szövetkezetek vannak hivatva Magyarországot képessé tenni a nyugati népekkel való aránylagos haladásra.

És mégis midőn a szövetkezetek alig másfél évtizeddel megelőzőleg létjogot követeltek, nem is akart a nagy társadalom tudomással birni róluk. Azonban változtak a viszonyok s csak akkor ébredt az érdeklődő közönség a szövetkezetek fontos hivatásának megbecsülésére, mikor azok a fellépő agrár-szocializmus fakadó sebei orvosságát megmutatták.

Azok a panaszok, amelyek a közgazdaság egészségesebb alapon való szervezéséért hangzottak el a szövetkezetekben, a viszonyok hatása alatt vízhangra találtak s midőn a kormány a mult évben a hitel-szövetkezetekről szóló javaslatot a törvényhozás elé terjesztette, mondhatni az egész nemzet kebléből szállt fel érte a dicséret.

Igaz, nagyon sokan úgy vélekednek, hogy csakis a minden téren való államosítással lehet egészségesebb állapotokat teremteni. Azonban ezen teoriával szemben mások a szövetkezetekben vélik feltalálni azt az erőt, mely a közgazdasági válságból kivezet. Ez utóbbiak nézetét igazolja a tejszövetkezetek, raktári és fogyasztási szövetkezetek teljes bevalása, sőt ma már hallunk arról is, hogy az állat-biztosítás, valamint a jég ellen való védekezés csak szövetkezetek útján oldható meg.

Dacára, hogy a szövetkezeti mozgalom hazánkban rövid multra tekint vissza, hívei egyre szaporodnak. Ama lelkes vezetők, kik gróf Károlyi Sándorral ezen a téren uttörők voltak, megvoltak győződve, hogy a szövetkezésben van az egyedüli anyagi és erkölcsi erő, melylyel Magyarország gazdasági és erkölcsi átalakulása elérhető. Tudták ők, hogy csak ezen az uton sikerül a közgazdasági egoizmust megdönteni s az erősebb gazdasági existencia fölfalása elől a gyengébbet, a kisebbet megmenteni.

A szövetkezet az, melyben a kis erők tömörülhetnek és képessé lesznek sikerrel állani ellent a nagyobb kizsákmányolónak. Akár az értékesítést, akár

A „Zalamegye“ tárcája.

A magyar nemzet története.

A história szövétnéke bevilágít az aktuális politika műhelyébe is. És habár az élet nem minták után dolgozik, a politikai alakulatokban mégis ismétlődnek folyton bizonyos jelenségek, amelyek azonos okoknak vagy irányzatoknak a következményei, s a melyeknek hatása mindig egyformán érvényesül. Ebben az értelemben a történelem valóban az élet mestere.

Hát soha aktuálisban nem lógott fel a história szövétnéke, mint e pillanatban, a mikor nagy, a nemzet történetében mélyen belevágó események küzködnek valamely döntés felé. S ha még ki nem vészett a magyar nemzetből a lelkesülés saját történetéje, ha még mindig elveszithetlen kincseknek tekinti a magyar történelem érelapjait, áhitattal kell kezébe fognia azt a hatalmas, tízkötetes munkát, a mely nemrég került ki az Athenaeum r. t. kiadásából. * Végre kezünkben van tehát egy kimerítő, megbízható magyar történeti mű. Egybehordva hangyszorgalommal s feldolgozva lelkiismeretes tárgyilagossággal az az ezer meg ezer adat, okmány és levél, a melyben ezer elmúlt esztendőnek élete lüktet még mindig. Megtisztítva a balítélet s a tendencia lerakódott porától, félelmede a kutató és kritizáló szellem teremtő lehetétől, elfoglalta valamennyi az őt méltán megillető helyet. A történelem igazságos ítélőszéke előtt kellett kiállnia valamennyinek a tüzpróbát s a mi belékerült ebbe a műbe, — salaktól megtisztított szinarany az.

*) Az Athenaeum nagy, tíz kötetes kiadása kapható minden hazai könyvkereskedésben. Egy-egy kötet ára nyolc forint.

Az a tíz kötet, mely örök időre szóló dokumentuma lesz a magyar nemzet életének, hivatásának és működésének, korszakokint öleli fel az egyetemes történetet; monografiája mindegyike az egyes markáns korszakoknak. Minden egyes korszaknak megvannak a maga speciális historikusai, a kik tudásuk teljességét fektették le munkájukba, s hogy az összhang megőriztessék s az egységes szellem és irány még ennyi különböző szerző munkája közt is kidomborodjék, a fölött nagy gondnal és eber szellemmel ölködött Szilágyi Sándor, a nagy mű szerkesztője, kinek Isten megadta a kegyet, hogy e hatalmas mű befejezését megérje, és kit egy pár nappal az utolsó kötet megjelenése után elszóltított az élők sorából.

S hogy igazságosak legyünk s a munka megteremtői iránt a köteles elismerést nyilvánosan lerójuk, e helyütt kell megemlékeznünk az Athenaeum r. t.-ről, a mely messze felülemelkedve az egyoldalú üzleti szellemen, anyagi éreljét rendelkezésére bocsátotta a nagy mű létesítéséhez s el nem hallgathatjuk annak a férfinak a nevét, a kit az eszme kivételének lehetősége az első pillanattól kezdve megkapott, a ki szárnyat adott az anyagnak és szellemnek s páratlan lelkesedéssel, mely hazaszeretettel örködött a fölött, hogy a mű méltó legyen minden tekintetben annak jelentőségéhez. Emich Gusztáv szerényen meghuzódik egy rövid előző mögött, mely azonban irodalomtörténeti jelentőséget nyer abban a tömör előadásban, a mely a mű létrejöttének történetét tárja elénk s melynek minden sorából kiérzik a lángoló lelkesedés a tárgy iránt...

A X. kötet az, a mely koronája a korszakos műnek. A modern Magyarország történetét olvassuk benne, két hivatott tudós és politikus tollából. Azokat az eseményeket, a melyeknek közvetlen tanúi vagyunk, az elfogulatlan bíráló szemével nézni, az objektív historikus tollával meg-

írni, merész és nagy vállalkozás. Márki Sándor és Beksics Gusztáv megmutatták, hogy ha a vállalkozás nagy és felelősségteljes is, de nem mulja felül az emberi képességet. Márki a szabadságharc történetét írja meg valóban impozáns történeti tudással és pártatlansággal, Beksics Gusztáv pedig az abszolutizmus korszakának adván előbb hű képet, belemarkol az aktuális jelenkorba s az alkotmányos élet harminc esztendejét — 1897-ig — tárja elénk. Minden sora elárulja, hogy a pártpublicista teljesen háttérbe szorul s a toll csak a tárgyilagosságnak engedelmessékedik.

Az a rész, a melyet Beksics ír, I. Ferencz József és kora címét viseli. A jelen kornak írva, az eseményekre mindenütt világosító sugarat vet s nagy gondja van arra, hogy az eseményeket összeköttetésbe hozza Magyarország politikai fejlődésének állandóan uralkodó elveivel. És ezek a sugarak nemcsak megmagyarázzák, de olykor fölötte tanulságossá, sőt a gyakorlati politikára nézve is értékessé teszik az eseményeket. Az ő világos és szabad gondolkodásának hatása alatt szinte megelevenednek a közelmúlt küzdelmei és vívódása s olykor úgy érzi az ember, mintha átkiáltának hozzá, hogy tevedéseinket korrigálják. Beksics a modern intézményeket alkotó legújabb korszaknak a leghivebb tolmácsa, legbuzgóbb harcosa az értelem, a tudás, a meggyőződés erős fegyvereivel. Talán senki Beksicsen kívül nem volt képes oly kristálytisztaságban felfogni az 1848. eszmei tartalmát; és az 1848-ik évben a magyar állami és társadalmi rendben megindított evolúció céljai felől a tisztult felfogásnak arra a magaslatára Beksicsen kívül valóban nagyon kevesen emelkedtek. És Beksicsnek megadatott ehhez a szó, a toll hatalma, melynek segélyével ép oly fényesen ki is tudja fejteni azt, a mit lelkeben felfogott.

a beszerzést, akár a hitel szerzést tekintjük, minden téren a legkisebb gazdasági egyedek vannak a legkedvezőtlenebb helyzetben. Az eddig követett irányzatnak meg kell dőlni és a nemzet zömét képező kisgazdák megélhetését és boldogulását elő kell segíteni. S mindez valami szigorú törvényes megszorítások keretén kívül, pusztán szövetkezeti úton, érhető el.

De nemcsak anyagi, hanem erkölcsi szempontból is nagy jelentőséggel bírnak az egészséges alapon szervezett szövetkezetek, mert módjukban lesz a népet a socialismus karjaiból kiragadva, a munkást a tőkével, a parasztot az ural kibékíteni.

„Ha a szövetkezeti átalakulásoknak anyagi és erkölcsi eredményei megteremnek, lehetetlen, hogy jobb, boldogabb korszak ne következne hazánkra.” Reméljük abban, hogy a szövetkezeti eszme az ország minden részében megvalósul, behatol a társadalom minden rétegébe s nehéz közigazdasági viszonyaink közt a megélhetés mellett az egyén önbecsiségét nevelni fogja ott, hol épen legjobban elparlagiasodott: a kisgazdánál és iparosnál.

Azonban a szövetkezetek munkája nemcsak ott mondható háladátnak, hol a pusztulásnak indult kisgazdák helyzetén kell javítani, vagy a hol az agrár socialismus ölelő karjaiból kell kiragadni a munkást, hanem még ott is, hol rendezettebb közigazdasági viszonyok uralkodnak.

És ez természetes is, mert egyedül a legnagyobb erő sem tehet mindent, illetőleg sokat, míg egyesült erőknek sikerült a lehetetlennek látszóval is megküzdeni.

Tapolczán most alakult egy jelentékeny szövetkezet, melynek célja azon vidék szőlőtermelőit egyesíteni. Hogy mily fontos kiható erővel fog az a vidék szőlőbirtokosaira bérni, azt a közel jövő lesz hivatva fényesen igazolni.

A zala-egerszegi viszonyok is eléggé követelik a szőlőgazdák szövetkezetének megalakítását, mely remélhetőleg a tapolczai program keretében megoldható lesz. De ha ez nem fog lehetséges lenni, akkor a termelők lesznek hivatva önerejükön a szövetkezetet megalakítani. E lap hasábjain ismertetni fogom azokat a módokat és eszközöket, amelyeknek figyelembe vételével egy életerős és áldásos szövetkezet megalapítható lesz.

Féterffy József.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság április havi gyűlését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklété alatt f. hó 13-án tartotta.

A tárgysorozat előtt elnöklő főispán megemlékezett arról a súlyos veszteségről, amely az uralkodó házat, Ernő főhercegnek, a zalamegyei 48-as gyalogezred tulajdonosának, gyászos elhunytával érte és indítványára a közigazgatási bizottság Rainer főherceghez részvét felirat intézését elhatározta.

Előterjesztették az alispáni havi jelentést a közigazgatás egyes ágaiban március hóban előfordult eseményekről; a jelentés felölelte az alispáni hivatal negyedévi ügykimutatását; ennek alapján tüzetesen foglalkozott úgy a fogalmazói karnál, mint az irodában a jelenleg létező személyzet létszámával és elégtelenségével szemben az évről évre fokozódó ügyforgalommal, amely kérdés melőbbi orvoslást igényel, hogy a hivatali személyzet működése a közzolgálat igényeinek megfelelően; majd javasolja a jelentés felirat intézését a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy mindazokban a községekben, ahol körjegyzőség vagy csendőrség van, postahivatalt sziveskedjék felállítani.

A közigazgatási bizottság az alispáni havi jelentést tudomásul vette, a személyzet, valamint a hivatali helyiségek kérdését legközelebb veszi tüzetes tárgyalás alá; a

Bekscsics könyve egy előző után három részre szakad. Az első az önkényuralom kora, mely a leverett Magyarország politikai pacifikálását s a Bach-féle birodalmi rendszer egész belső és külső történetét adja. Ez a rész az anyag újsága s földolgozásának eredetisége által tűnik ki. A második a provizórium és kiegyezés előzményeinek kora (1860—1866.) A harmadik az utolsó harminc év, vagyis az újjászületett alkotmányosság kora az 1896. évi nemzeti jubileumig.

Az utolsó harminc alkotmányos évek inkább belső történetét írta meg Bekscsics. Igen érdekes részét képezik Lónyay Menyhért miniszterelnökségének s a fuziónak története, nemkülönben a véderővita, a Janszky ügy és az egyházpolitikai küzdelem. Az egész könyv a milleniumi események leírásával végződik, nevezetesen pedig a Felsége 1896. június 8-iki beszédével, mely az újjászületett Magyarország politikai sikereinek csúcspontját jelzi.

Az utolsó karminez év épen most kapóra jött aktuális politikai tanulmány, melyből az Ausztriához való viszonyaink alapjai tüzetesen és kimérintően vannak tárgyalva és a jövőndő nemzeti politika céljai és irányai kijelölve.

Ez a kötet is egész halmazát képezi erre a tárgyalat korszakra vonatkozólag a képes ábrázolatoknak és igazi csarnoka a szereplők arcképeinek. Az egész munkát több mint négyszáz igen érdekes műmelléklet és háromezer szövegváz, jeles művészek által előállítva, díszíti.

főszolgabírákat felhívja, állítsák össze kerületükben azon körjegyzői helyeket és csendőrség-állomásokat, ahol postahivatal nincs és ezen adatok begyűjtése után az egész vármegye területére nézve tesz a postahivatalok felállítására tárgyában előterjesztést a bizottság a kereskedelemügyi miniszterhez.

A főorvosi jelentést, melyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk, a bizottság tudomásul vette.

Ezután több, a bizottsághoz, mint másodfokú hatóságához, beadott felelőzést intézett el a bizottság.

A pécsi posta- és távirtda igazgatóság megkeresését Felső-Mánd pusztának az alsó páhoki postahivatal kézbesítő kerületéből a zala-esényi postahivatal kerületébe való áthelyezése tárgyában érdemleges határozathozatal előtt véleményes jelentéstételt végett kiadták a járási főszolgabíróknak.

Tarányi Ferenc nyírlaki lakos kérelmére az Ukk—tapolczai h. é. vasut mentén a 7. számú vasútvonalnál a vasúti átjáró kiszélesítése tárgyában Barcza László bizottsági tag elnöklésével a helyszíni eljárást elrendelték.

A megyei közhasználatú telefon tervezetének megbeszérése tárgyában beadott indítványra a pécsi posta- és távirtda igazgatóság bizottság megkeresi, hogy a bizottság ez irányú megkeresésének eleget tenni vagy a gátló körülményekről a bizottságot értesíteni sziveskedjék.

Gróf Festetics Jenő eszékertényi birtokos kérvényét a déli vasut mentén a vízlefolás szabaddá tételének elrendelése tárgyában illetékes intézkedés végett a bizottság áttette az alispáni hivatalhoz.

Savel Prága nevű vasúti megállóhely nevének Sümegh-Bazaltbánya névre leendő megváltoztatása a főbírói jelentése szerint közigazgatási szempontból akadályba nem ütközvén, a bizottság is hozzájárul a kérelemhez és ily irányban tesz a kereskedelemügyi miniszterhez előterjesztést.

Barcza László kiküldött bizottsági elnök bemutatja a helyszíni szemle felvételéről szóló jegyzőkönyvet az Epstein és társai kérelmére az Ukk—tapolczai vasut mentén kért 4 m. széles átjáró létesítése tárgyában. A közigazgatási bizottság az átjárót a jegyzőkönyvben foglalt feltételek mellett engedélyezte.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint a Tapolczán tartandó szőlő- és borsgazdasági tanfolyamra a miniszter 13 megyei tanítót vett fel. — Ezen időszakban meglátogatta a kacorlaci, magyar-szerdahelyi és pölöskei községi iskolákat. — A börczencei előjárósággal megújította a tárgyalásokat egy ottan felállítani kért állami iskola ügyében. — Megtekintette a molnári áll. iskola építkezési hiányait, amelynek eltávolítását és a melléképület felállítását a miniszter már el is rendelte. — Erdősfán a községi kórházat az iskoláépületben elhelyezve találván, annak sürgős eltávolítása céljából a járási főszolgabíró megkereste. — Volt Tóth-Szerdahelyen és Tóth Szent-Mártonban a a kisdévedelem és második tanítói állások ügyében. — Meglátogatta a sümeghi r. k. elemi fiú- és leányiskolát, a községi felső leányiskolát, iparos iponéiskolát és kisdévedelemet. Sümeghen egy második ovodának, esetleg menedékháznak felállítására mulhatlanul szükséges, a zárdaiskola függőben léte miatt azonban egyelőre érdemleges intézkedés nem tehető; mert összefügg vele a kisdévedelem ügye is. — Csabrendek-n újabb értekezletet tartott a miniszter feltételeinek elfogadása ügyében, amelyeket a képviselőtestület legközelebb veszi tárgyalás alá.

A miniszter a tanítók 50 fros kórpótlékára államsegélyt adott a hoticzai, nemes-tördemiczi, gyula-keszti, mura-kereszturi, zala-erdői, bellatinzi, szelencei, zalamerényei, bagonyai, sójtőri, szepezdi, kerka-kutasi, alsó-felső-lendva-lakosi és gyertyános, zala-szent-gróthi, nemesvitai, dióskáli, esáfordi, kisvársárhelyi, kövágó-őrsi, szentgyörgyvölgyi, reszneki, udvarnokai, letenyei, novai, hosztóti, vaspőri, egeregyi róm. kat., szent-antalfai, légrádi ág. ev. kerka-németfalui, szent-antalfai ev. ref., zala-lovói, tapolczai, kövágó-őrsi, izr., zala-szent-balácsi, pölöskei, kerka-kalócfai, szilvágyi, nagy-kutasi, gyenes-diási, turcsisei, magyar-szerdahelyi, baki, nagy-bakonaki, füzvölgyi, bajcsai, zalakoppányi községi iskoláknak, amiről érdekelt községeket a miniszteri rendelet másolatának megküldésével értesítik, valamint hogy Zala-Mihályfán a II-ik tanító fizetésének 400 ftra való kiegészítéséhez évi 100 ftr államsegélyt kaptak. Rózsa Károly szepetki osztálytanító megválasztását a közigazgatási bizottság jóváhagyta.

Füzvölgy és Csicsó községnek állam segély elnyerése tárgyában, Börczenze községnek az állami népiskola felállítására tárgyában beadott kérvényét a bizottság pártolólág terjeszt fel, míg a dráva-szent-iváni, tihanyi, hahóti, balaton-edericsi és nemes-apáti iskolák kérvényét az ötöd-éves korpótléknak államsegély útján való fedezése tárgyában pótlás végett visszaküldi.

A miniszter körrendeletét a tanítói fizetések és évtődös korpótlékok állami nyilvántartásáról s a március 5-ike után beérkezett kérvényekkel szemben követendő eljárásról a bizottság tudomásul vette.

Az árvászeki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál február végén hátralékban volt 11.138, március hóban beérkezett 4.584 s így elintézés alá került 15.722 ügyszer; ebből március hóban elintézték 4.895 dbot s így március végén hátralékban maradt 10.827 ügyszer. — Az irodánál február végén hátralékban volt 1.271, március hóban leírás végett kiadott 4.893 s így elintézésre került 6.169 ügyszer, melyből március hóban leírtak és expedáltak 4.903 dbot s így március végén hátralékban maradt 1.261 ügyszer.

A pénzügyigazgató jelentése szerint március hóban a vármegye területén adóban befolyt 91.242 ftr 62 1/2 kr. A f. év első negyedében befolyt 395.702 ftr 35 kr. adó, amely a múlt év hason szakában befolyt 514.680 ftr 21 krral szemben 118.977 ftr 86 kr. csökkenést tüntet fel. Az egész vármegye területén március végén hátralékban maradt: 1,034.578 ftr 29. kr. egyenes adóban, 77.597 ftr 10 kr. hadmentességi díjban, 916.163 ftr 61 1/2 kr. szőlődézsma-váltásban, 466.871 ftr 20 kr. bélyeg- és jogilletékben, 12.885 ftr 73 kr. illeték egyenértékben, 41.150 ftr 86 1/2 kr. fogyasztási- és italadóban, 12.324 ftr 27 1/2

kr. italmérsi illetékben, vagyis összesen 2,561.571 ftr 07 kr. Leírásba hoztak a f. év első negyedében: a) egyenes adóban 3.637 ftr 83 krt, b) hadmentességi díjban 57 ftr 50 krt. Fizetési halasztást adtak március hóban 38 ftr 78 kr. adótartozásra, házadó-mentességet 19 esetben.

Közegészségügy.

Dr. Hány István megyei t. főorvos a vármegye területén március hóban észlelt közegészségi állapotról és egyéb, a közegészségügyet érdeklő dolgokról a következő jelentést terjesztette elő a közigazgatási bizottság április havi ülésén:

Időjárás. A hónap első felében keilemes száraz és meleg idő uralkodott, amit azonban annak második felében erős havazás és fagy váltott fel.

A felöltött közegészségi állapota úgy, mint az előző hóban, a pacsai és novai járásek kivételével, nem volt kedvező; mert az influenzának még számos esetét észlelték, itt ott súlyosabb szövődményekkel.

A gyermekek közegészségi állapota szintén nem volt kielégítő. Igaz ugyan, hogy a súlyosabb fertőző bántalmak száma nevezetesen fogyott, de az influenza folytán a légző szervek hurutos bántalma még mindig nagyobb számban mutatkozott.

Fertőző betegségek közül romosuló toroklobban beteg volt 18, gyógyult 16, meghalt 12; vörhenyben volt 19, gyógyult 16, ápolás alatt maradt 3; hasi hagymázban volt 13, gyógyult 9, meghalt 3, ápolás alatt maradt 1; kanyaróban volt 206, gyógyult 165, meghalt 1, ápolás alatt maradt 40; hólyagos himlőben volt 5, meghalt 1, ápolás alatt maradt 4; bárányhimlőben volt 6, meghalt 3, ápolás alatt maradt 3; fültőmirigylobban volt 12, gyógyult 12; hökhurutban volt 4, gyógyult 4; vöröshen volt 1, gyógyult 1; gyermekági lúban volt 1, gyógyult 1.

Bendőri hulla boncolás négyeszer volt, melyeknél a halál legközelebbi oka volt: megfagyás, elvérzés, szívvelhűdés és agyrontolás.

Hullaszemlélt teljesítettek kétszer, súlyos testisértést bejelentettek 5 esetben.

Öngyilkosságot négy egyén követett el és pedig Volhmuth Juliska (Nagy-Kanizsa), Kiss János (Akali), Pali Imre (Becsehely), Zob Gergely (Ságod).

Öngyilkossági kísérletet tett Gulyás Teréz Szalapán, aki maró lugot ivott, de a gyors és célszerű beavatkozással megmentették.

Véletlen szerencsétlenség által való halálnak 4 egyén esett áldozatul: 1 (Simon Pál 37 éves elmebeteg) a nagykanizsai kórházból megszökött és reggelre megfagyva találták; 1 (Saivel György 5 éves szabari) véletlen szenvedett égési sebek következtében elhalt, 2-öt (bellatinzi kőművesek) a ledülő fal ütött agyon.

Elmekórnak 4 esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát, melyek közül kettőt, mint közveszélyest, az országos tébolydába szállítottak, kettőt pedig, mint csendes elmebetegét, házi ápolás alatt hagytak.

A két évnél fiatalabb gyermekek orvosi gyógykezelését elmulasztották 89 esetben. Az elsőfokú közegészségügyi hatóság ezért 39 elmarasztaló, 10 felmentő végzést hozott, a többire nézve pedig a tárgyalás folyamatban van.

A vármegye területén van 43 lelenc, 167 dajkaságba adott és 741 elmebeteg, hülye, süket néma és nyomorék.

Bátor vagyok felemlíteni, hogy a hónap folyamán megvizsgáltam a csáktornyai és perlaki gyógyszerárakat, úgy szintén a perlaki járásnak Alsó-Domború község kivételével összes trachomás betegeit és pedig összesen 830-at; ezek közül gyógyult 194, súlyosan beteg 91, középfokú trachomás 545.

Nagy-Kanizsán a hólyagos himlővel megbetegedettek elhelyezése miatt a polgármesteri hivatal és a kórház igazgatósága között a hatáskör tekintetében nézeteltérés fordult elő; de mivel ez az ügy a kórházi bizottság határozata folytán ugys felelőzést alá áll, úgy jelen alkalommal annak részletes előadásába nem bocsátkozom.

Árvaügy.

Trsztyánszky Ödön árvászeki elnöknek a közigazgatási bizottság április havi ülésé elé terjesztett 1899-ik évi negyedéves jelentése alapján vármegyénk árvaügyére vonatkozólag közöljük a következőket:

A gyámság alatt levőket illetőleg 1898. végén gyámság alatt volt 32.003, az 1899. év első negyedében gyámság alá került 729, összesen 32.732. Közülük 1899. első negyedében gyámság alul felszabadult 638 és így 1899. március végén gyámság alatt maradt 32.094.

A gondnokokat illetőleg 1898. végén gondnokság alatt volt 445, az 1899. év első negyedében gondnokság alá került 16, összesen 461. Közülük 1899. első negyedében gondnokság alól felszabadult 2 és így 1899. március végén gondnokság alatt maradt 459.

A gyámokat illetőleg 1898. végén gyám volt 17.259, az 1899. év első negyedében szaporodott 272-vel, összesen 17.531. Ezek közül az 1899. év első negyedében megszűnt gyám lenni 268 és így 1899. március végén maradt gyám 17.263.

A gyámi számadást illetőleg 1899. év március végén hátralékban maradt 1.698 számadás.

Az árvászeki tevékenységéről egybeállított kimutatás szerint: a) a fogalmazói karnál 1898. végén hátralékban volt 11.722, az 1899. év első negyedében beérkezett 12.635 s így elintézés alá került összesen 24.357 ügyszer, amelyből az 1899. év első negyedében elintézték 13.530 ügyszer s így 1899. március végén hátralékban maradt 10.827 ügyszer; b) az irodánál 1898. végén hátralékban maradt 1.159, az 1899. év első negyedében leírás végett kiadtak 13.527 darabot s így elintézés alá került összesen 14.686 ügyszer; ebből az 1899. év első negyedében leírtak és expedáltak 13.425 dbot és így 1899. március végén hátralékban maradt 1.261 ügyszer.

A gyámpénztár állását illetőleg 1898. év december végén volt 7.611 frt 81 kr. készpénzben, 445.565 frt 88 kr. kötelezvényekben, 1.086.042 frt 79 kr. értékpapirokban, 1.349 frt 10 kr. drágaságokban, vagyis összesen 1.540.569 frt 58 kr. Az 1899. év első negyedében befolyt 170.253 frt 90 kr. készpénzben, 8.752 frt 40 kr. kötelezvényekben, 70.809 frt 82 kr. értékpapirokban, 64 kr. drágaságokban = 249.816 frt 76 kr. vagyis összesen 177.865 frt 71 kr. készpénzben, 454.318 frt 28 kr. kötelezvényekben, 1.156.852 frt 61 kr. értékpapirokban, 1.349 frt 74 kr. drágaságokban = 1.790.386 frt 34 kr. Ebből 1899. év első negyedében kiadtak 163.490 frt 43 kr. készpénzben, 10.164 frt 04 kr. kötelezvényekben, 54.144 frt 97 kr. értékpapirokban, 34 frt 10 kr. drágaságokban vagyis összesen 227.833 frt 04 kr. s így 1899. március végén maradt 14.375 frt 28 kr. készpénzben, 444.154 frt 24 kr. kötelezvényekben, 1.102.708 frt 14 kr. értékpapirokban, 1.315 frt 64 kr. drágaságokban, vagyis összesen 1.562.553 frt 30 kr.

A magán feleknél kamatozás végett elhelyezve levő tőkepénzek állása: 1898. végén elhelyezve volt 445.565 frt 88 kr., az 1899. év első negyedében magán feleknek kölcsön adtak 2.312 frt-ot, összesen 447.887 frt 88 kr.; ebből 1899. év első negyedében visszafizettek 10.164 frt 04 kr. s így 1899. március végén magán feleknél elhelyezve maradt 437.713 frt 84 kr.

A magánfeleknél elhelyezett tőkepénzek után kamat fejében 1898. végén hátralékban maradt 4.689 frt 87 kr., az 1899. év első negyedében befizetendő volt 11.134 frt, összesen 15.823 frt 87 kr. Ebből 1899. év első negyedében befizettek 8.752 frt 40 kr. s így 1899. év március végén hátralékban maradt 7.071 frt 47 kr.

A nyilvántartásban 1898. végén hátralékban maradt 2.869, az 1899. év első negyedében beadandó volt 3.647, összesen 6.516; ebből 1899. év első negyedében beérkezett 2.526 és így 1899. év március végén hátralékban maradt 3.990.

Képviselőtestületi ülés.

A városi képviselőtestület f. hó 15-én d. e. 9 órakor Csertán Károly alispán elnökle alatt tisztújító közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgyát az elhalálozás folytán üresedésbe jött rendőrségi irnoki vagyis h. rendőrkapitányi állásnak választás úján való betöltése képezte.

Elnökölő alispán a megjelent képviselőket üdvözölve, a gyűlést megnyitja s megalakítja első sorban a kijelölt választmányt, amelybe tagokul a maga részéről Háczy Kálmán és Dervarics Lajos nevezi ki, míg a képviselőtestület Fängler Mihályt és Bencze Györgyöt választja bele. Ezután a közgyűlést a kijelentés tartamára felfüggesztette.

A kijelölt megteremtése után elnök a folytatlagos gyűlést megnyitja s tudatja, hogy a kijelölt választmány a rendőrségi irnoki állásra mind a négy pályázót kijelölte. Miután bizalmi férfiakul Krosetz Gyula, Kummer Gyula, Udvardy Ignác és Vörös Gyula képviselőket megválasztották, a képviselőtestület rendőrirnokra az első helyre kijelölt Salamon Ferenc h. rendőrségi irnokot közfelkiáltással megválasztotta, aki a közgyűlésen a hivatalos esküt letette, mely után az alispán lelkes éljenzése mellett a tisztújító közgyűlést véget ért.

Ezután Botfy Lajos polgármester elnökle alatt folyt tovább a közgyűlés, amelyen első sorban előterjesztették a városi számvizsgáló bizottság által megvizsgált 1898-ik évi gyámpénztári számadást. A vizsgálat teljesítéséről felvett jegyzőkönyv alapján a közgyűlés az 1898-ik évi városi gyámpénztári számadást megvizsgálatnak jelentette ki s azt felülvizsgálat végett beutaztatja a vármegye törvényszékéhez.

Az utca világításra vonatkozó bérlet megszűnével a képviselőtestület az újabb kiadásra nézve az árlejtési feltételeket tüzetesen megállapította s megbizta a városi tanácsot, hogy a megállapított feltételek mellett az árlejtést tartsa meg s annak eredményét jóváhagyás céljából terjessze be.

A kaszárnyánál előfordult tüzesetet a képviselőtestület tudomásul vette, a leégett istálló tetőzetének megcsináltatása tárgyában tett tanács javaslatához képest a telepdedési engedélyt a közgyűlés megadta.

Fischer Mórnak a tanács javaslatához képest a telepdedési engedélyt a közgyűlés megadta.

Póttárgyul felvették az aggálpolda építési ügyét. A polgármester jelentése szerint a pécsi posta- és távirati igazgatóság táviratilag tudatta a városi tanácsal, hogy a beküldött terv szerint a postahivatal számára építendő helyiségek béré fejében hajlandó a kinstár tíz éven át évi 1400 frt bért fizetni olyképp, hogy a helyiségeket a városi postahivatalnak 1900 évi április hó 1-én rendelkezésére bocsássa. A képviselőtestület az aggálpoldának emeletre való felépítését elhatározta s a városi tanácsot megbizta, hogy az építés költségeinek fedeztetése végett 20.000 frt névértékű kölcsönt vegyen fel a pesti hazai első takarékpénztárnál, amely kölcsön törlesztésére a kinstár részéről fizetendő évi bért fordítják; egyúttal utasította a képviselőtestület a városi tanácsot, hogy az építésre nézve az árlejtést mielőbb tüzze ki s eredményét terjessze be.

A mérnöki állás betöltése tárgyában tett tanács előterjesztést a képviselőtestület új és behatóbb tanulmányozás végett a tanácsnak kiadta.

A tanács előterjesztésére a képviselőtestület a városi utcaszabályozási térképnek elkészítését és benne az egyes utcákon a nivó pontoknak kijelölését elhatározta s a munkálat keresztülvitele végett a pályázat kiírását elrendelte, és annak fogantatásával és az eredmény előterjesztésével a tanácsot megbizta.

Berényi Vilmos nagyatádi lakosnak a tanács javaslatára a közgyűlés a telepdedési jogot megadta.

Színészet.

Azt mondják, hogy keserű kenyér a katona-kenyér: én azt hiszem, keserűbb a színészé, mert legalább az előbbi biztos, az utóbbi azonban éppen olyan bizonytalan...

Még jó, ha kenyér is van és ha nincs: oda áll a lámpák elé s tele gyomorral! beszél s éppen úgy tesz, mintha arany serlegről gyöngyöző tokait szörpintgetne, pedig tán égető szomjúságát még friss vízzel sem olthatja el!...

S miért? kérdezhetné valaki, nem kénytelen vele!... Óh, igen!

Minden színész életében feledhetetlen az a perc, melyben feltámadt lelkében az az érzelem, mely oly ellenállhatatlan erővel vonzza oda a deszkákra, hol — érdeme szerint — tapssal lakatják jól vagy fűtylel. A boldogtalan színész pedig csak tűr, talán nem is haragszik! S hiába fogamzik meg agyában a válás gondolata, se teste, se lelke nem engedti távozni Tália istenasszonytól, kivel örök időre el van jegyezve.

Azért uraim! higgyék el, hogy honfiai kötelességüket teljesítik akkor, midőn oly szépen látogatják Thália templomát, mint e héten; a mivel egyszerűen a szegény Thália papok kenyérét is átváltóztatják — kalácsosá!...

De beszámolok már az e heti *kevéssé változatos* előadásokról.

Az össz-előadásokat tekintve színészeink jól játszottak. Különösen kitétek magunkért az „Ördög mátkájá“-ban, mely az eddig hallottak koronája volt. A szerep nem tudás — úgy látszik egypár urnál és hölgnél állandó bibi akar lenni; kérem tessék tanulni!

A felvonások közben a rendező intézkedik, hogy ne tartanak oly hosszú szüneteket!

Egyekben a heti tudósításunk a következő: *Pénteken* a színház zárva volt.

Szombaton Deréki Antal szenzációs újonsága a „Dreyfus kapitány“ került színre félig telt ház előtt. Ami magát a darabot illeti, az bizony-bizony nagyon szegény és gyatra. Nem szimű az, hanem egy *esetlegesen* ártatlan amber világot-foglalkoztató ügyéből kiszedett egyes érdekes jelenetek színpadra való átírása. A francia tisztek ruhája is nagyon szegényes volt. E darabban ismertük meg N. Bodroghy Linát, ki egy közs kis művésznőnek bizonyult. Jók voltak Heltay, Havy, Nógrádi és Szűcs M.

Vasárnap két előadás volt. Délután zónában „Mátyás diák“ járt a szép publikum előtt, este a primadonna távolléte miatt darab változás következtében az „Ördög mátkáját“ élvezték végig kevesen. A délutáni előadás is jól ment. Valódi gyönyörűség volt nézegetni az első sorokban ülő szőke, barna fekete pufók anygalkákat, kik edes, tiszta, ártatlan szemekkel úgy néztek mindig a színpadra, mintha valami csudát láttak volna ott. A sok apróság jóízűen kacagott Heltay (Vlad Maru) bohóságain s Havy (Kupa Kántor) szép alakításán. Jól öltözködött és játszott Balogh (Mátyás diák).

Az esti előadás becsületére vált az igazgatónak és társulatának. Említsük meg mindenk előtt N. Bodroghy Linát (Botár felesége), ki bezonyította, hogy nemcsak kitűnő naiva, hanem a társaság kitűnő színésznője is. Fiatal szerepeket is oly kedvesen és elevenen ad elő, annyi bájjal, és nevitással, (Gyurkovics Mici), hogy semmi kívánni valót nem hagy hátra. Mint Botár felesége, a boldogtalan szerelmes szerepében kitűnő volt, sokszor is hívták a lámpák elé. Heltay (Hires Furtos István) sikerült maszkiájával is derültséget keltett; Heltay — mint mindig — e szerepében is biztos izléses és precíz játékaival szerzett magának elismerést. Remekül táncolt, mit meg is kellett nézni újrán. Igen jók voltak: Mátyás Havy Rózi Szűcs M. és Belogh A.

Hétfőn a „Gyurkovics leányok“-ra való előkészületek miatt nem volt előadás.

Kedden Hercegh Ferenc remek életképe a „Gyurkovics leányok“ került színre telt ház előtt Hercegh Ferenc a színpalikus és értékes író tulajdonságai mindenki előtt ismeretesek. Ez érdekes írónk kísérletet tett a szimű-írás terén is, s ennek is remekül bevált! Egyik legközelvebb darabját, mely a Magyar színházban állandóan műsoron van, mi is végig élveztük. A darabban a lelket Heltay (Horkay Feri) és Bodroghy Lina (Mici) tartották. Mindketten úgy mozogtak a színpadon, mintha ott születek volna. Mici izlésesen öltözködött, distingválta és és pompásan beszélt. Horkay valódiágos szenzációt keltett; kár, hogy nagyobb jellemesség okáért oly hadarva beszélt, hogy szavainak fele elveszett. Havy (Radványi ezredes) a szigorú katonát, de egyúttal a szerelmes öregember hevülését és meghajolását fiatal felesége irányában kifogástalanul játszotta. Havy Rózi (Ella) kedves megnyerő, leányos alak volt; szépen is öltözködött. Tapssal arattak Szűcs M. (Katalin), Balogh (Sándorffy), Erdélyi (Gyurkovicsné).

Szerdán szép számú publikum előtt ismét a Gyurkovics leányok-at játszották.

Csütörtökön „Az asszony verve jó“ eredeti felvonás népsziművet láttuk elég jó előadásban. Csak úgy kongott az ürességtől a terem; valószínűleg az esős idő volt az oka. Heltainak (Bogár Dani) ismét kitűnő maszkiája volt. Játéka és a különböző figurák személyesítésében versenytárs nélkül áll. Nyílt színen megtapsolták. Nőgyády (Csákány Pista) igen szépen énekelt; de nagy hibája, hogy foga között szűrve ereszti ki a hangját. Megtapsolták. Nógrádyt megfigyeltem, ő hagsványosan mindent a sugólykúttól vár. Ez nem járja! Havít (Göncsi Pál), Szűcs M., Havy Rózi és Balogot zajosan hívták a lámpák elé a felvonások végén.

Pénteken nincs előadás.

Siposs Géza.

Hivatalos rovat.

Zala-Egerszeg r. t. város tanácsa részéről közhírre tetetik, miszerint Zala-Egerszeg várost illető 1899. évi I. II-od osztályú kereseti, ügy a házostály és házberadó

kivetési lajstromok az 1883. évi 44. t. c. vonatkozó 88-a. értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis f. évi április hó 16-tól 23-ig bezárólag közzélmére kitéve vannak, oly figyelmeztetéssel, hogy azon adózók, kik az illető lajstromban megállapított adónemmel már a mult évben is megtróva voltak, a lajstrom közzélmére kitévelének napját, azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval folyó évben első ízben rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt, az adó kirovás ellen netáni felszólamlásaikat az 1883. évi 44. t. c. 16. §. értelmében a polgármesteri, illetve a városi adóhivatalnál előterjeszthetik.

Zala-Egerszeg. 1899. április 8-án.

Botfy Lajos polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Április 11 városunkban. Az 1848 ik törvények szentesítésének emlékeztetere törvényhozásilag elrendelt nemzeti ünnepen városunkban a hivatalos helyiségeket fellobogózták. Az állami elemi iskola tanulói d. e. 8 órakor mentek hálaladó isteni tiszteletre, melynek végeztével mindegyik osztályban külön-külön tartották meg az iskolai ünnepséget. A hivatalos isteni tisztelet d. e. 9 órakor volt, amelyet Balaton József apát-plebános gyengékedése folytán Németh Géza segédlelkész tartott. Az ünneplés hálaladó isteni tiszteleten részt vett dr. Jankovich László gróf főispán vezetése mellett a vármegye tisztikara; jelen volt a kir. törvényszék, kir. járásbíró, kir. ügyészség, kir. államépítészeti hivatal, kir. pénzügyigazgatóság, kir. tanfelügyelőség, kir. postahivatal, a városi tisztviselői kar, az ügyvédi kamara, az állami főgymnasium, felső kereskedelmi- és polgári leányiskola növendékei tanáraik vezetése mellett és nagy számú közönség. Az isteni tisztelet fényét emelte a társaskör dalárdájának éneke és Strausz Lajos bíróé szólója. — Mise után tartották a tanítétek iskolai ünnepséget; a polgári leányiskolai és főgymnasiumi ünnepségen jelen volt dr. Jankovich László gróf főispán, Csertán Károly alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő; egyúttal az iskolai ünnepségen szép számmal voltak képviselve szülők és tanúgy barátok. Az ünnepségek általános programja volt az emlékbeszéd, hazafias énekek és szavalatok. A polgári leányiskolánál az emlékbeszédet Bódy Józse tanár tartotta, míg Weisz Margit, Lányi Margit, Lányi Ilonka III, Hochberger Szelim, Gyarmati Sarolta, Erdősi Ella, Havasi Juliska, Schwarz Flóra, Grünwald Gizella, Ritscher Róza IV-ik osztályú tanulók szavaltak. — A főgymnasiumban az emlékbeszédet Megyesi Lajos igazgató tartotta, Hofman Arthur, Andalic Lajos, Czuketer József IV-ik osztályú tanulók szavaltak — A felső kereskedelmi iskolánál az ünnepséget Udvardy Ignác igazgató nyitotta meg, Kiss Lajos tudas tanár tartotta a nap emlékeztetét méltató beszédet, Farkas Imre és Weisz Emil felső osztályú tanulók pedig szavaltak.

A miniszterelnök köszönő irata. Széll Kálmán miniszterelnök a városi képviselőtestület részéről hozzá írt (zett) távirati üdvözlésre a következő leirathatn fejezte ki köszönetét: „0 es. és ap. királyi Felsőháznak legkegyelmesebb és kitüntető bizalma reám ruházván a kormány vezetését, e nehéz feladatomban közömben ösztönözött, e nehéz feladatomban közömben ösztönözött a város képviselőtestületének szives hangú üdvözlését, mert biztosítékát látom benne annak, hogy kizárólag az ország javára irányzott intenciómban és tevékenységemben a t. közönség támogatására számít-hatok. Ennek reményében újból köszönöm a figyelmes megemlékezést és szives üdvözlést.“ A képviselőtestületnek f. hó 15-én tartott gyűlésén olvasták fel a miniszterelnök köszönő leiratát, amit a képviselőtestület kitörő örömmel vett tudomásul.

A nemesi penztári választmány f. hó 14-én Inkey László választmányi elnök elnökle alatt tartotta negyed-éves gyűlést, amelyen az elhalálozás folytán megüresedett két választmányi tagsági helyre *Bezeredy László* kis-görbői és *Gaál Odón* galsai földbírtokos választották meg. A kaszinó számára a választmány tulajdonát képező és a Deák-tér délnyugati részén levő telken ház építését a választmánya részéről tett módosítással a választmány elhatározta, az építéssel Morandini Román és társa építő céget bizza meg s a kaszinóval, miat erkölcsi ér jogi társulattal a szerződést tíz évre megkötö. A felső kereskedelmi iskola tantestületének kérvényére szegény tanulóknak a tanulmányi utban való részvevete végett segélyezése tárgyában a választmány ebből az úléből segélyt nem utalványozott ki; mert egyedül az Inkey szegény alap jött, mint ilyen, felosztás alá. A szegény alaphól 1.086 frt segélyt osztottak ki.

A zalavármegyei gazdasági egyesület 1899-iki munkatervének megállapítása tárgyában kiküldött bizottság Hertelendy Ferenc egyesületi elnök elnökle alatt f. hó 13-án délután tartotta ülését a gazdasági egyesület közgyűlési termében. Tárgyalás alá vették Gruner Lajos tagnak e tárgyban beadott tervezetét, amelyet pontonként felolvastak, megvitaták s a vita alapján a küldöttség a következőben állapodott meg: Az egyesület jársonként egyes tagokat szólítson fel járáskörök alakítása végett; ennek kapcsán célszerűnek tartják vándorgyűlések tartását a helyi viszonyoknak és kívánalmaknak megfelelőleg; így a f. évben Nagy-Kanisán és Letenyén lehetne ily vándorgyűlést tartani. — A törvényhatóság a szolgabíró-ságok útján szólítaná fel a nagyobb községeket, hogy mint erkölcsi testület, az egyesületbe lépjenek be, tudatva velök a belépésből származó előnyöket. — A hitel- és fogyasztási szövetkezetek, valamint a tejszövetkezetek létesítését a szövetkezetek kérdésével kapcsolatban véli a bizottság megoldandónak. A népies gazdasági előadásokat illetőleg a bizottság célszerűnek tartja, hogy az egyesületi elnök és a gazdakörök elnökei tüzzék ki azokat a helyeket, amelyeken az ottani gazdasági viszonyoknak és kívánalmaknak megfelelő vándor előadások lennének tartandók. — A gyümölcsfa illetve gyümölcstermelésre nézve javasolja

a bizottság a földmívelésügyi miniszternek feliratilag megkeresését az iránt, hogy egy állandó gyümölcsészeti felügyelő látogassa meg a községi falkolákat, a helyszínen a tapasztaltakhoz képest adja meg a szükséges utbaigazításokat, ő tegyen egyúttal javaslatot az iránt, hogy a községi falkola kezelők közül kik érdemesek jutalomra. — Az állatdíjazásra nézve javasolja a bizottság, hogy a gazdakörök székhelyén kívül, más, erre alkalmas községekben is rendezzenek kisebb, de gyakoribb, díjazással egybekötött kiállításokat. — Az apa- és anyaatlatokra nézve célszerűnek véli a bizottság, hogy az egyesület az állatok számáról a hatóság útján szerezzen tájékozást s ennek alapján a további tüzetes intézkedés a szakosztály hatáskörébe tartoznak. — A selyemtenyésztés ügyének megvitatását a szakosztálynak véleményes jelentéstétel végett javasolja a bizottság kiadni. — Ezzel kapcsolatban a bizottság javaslatba hozza az egyesület kebelében a szakosztályoknak újból való szervezését. — Az egyesület «Ertesítő»-jének módosítására vonatkozó javaslatot a bizottság elvben elfogadta s az elnökséget megbízni javasolja az erre szükséges adatoknak beszerzésével. — Egy népies földmívelő iskola felállítására ügyében a tárgyalás folyamán levén, erre nézve ebből az okból a bizottság a javaslatot egyelőre szükségesnek nem tartja. — Az ajánlott mintatelep felállítását a minta gazdasággal kapcsolatban véli a bizottság kivételnek. — A gazdasági társaságok iránti jogok a bizottság egyelőre a Szent Imre földmívelő iskola látogatását ajánlja. A kő- és vármagyarázó termelés ügyét a gazdaköröknek javasolja véleményezést végett kiadni. — A vízlecsapolás és alagsorvezés kérdésére nézve a bizottság véleménye, hogy az az egyesület hatáskörét túlhaladja; mégis a gazdakörök felszólítandók volnának, hogy az egyesülettel az új területek tudassák s az egyesület saját hatáskörében megtegye az illetékes hatóságnál a szükséges lépéseket a fenforgó bajok orvoslása tárgyában. — A közös legelők kérdését illetőleg a törvényhatóság volna megkeresendő, miként lehetne az elhanyagolt legelőket burjánzó, fűskétől stb. megtisztítani, utasítva erre a községeket megfelelő szabályrendelettel. — A biztosítást illetőleg az egyesület a körök útján a tagokat felvilágosítaná a biztosítás körül előforduló szokott nagymérvű visszaélésekről s egyúttal figyelmeztetné őket, hogy az egyesület az Első Magyar Általános Biztosító Társasággal szerződéses viszonyban van s ezt, mint megbízható társulatot, ajánlja a tagoknak. — A bizottság részletes javaslatát a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti tüzetes megvitatás végett.

Pincszövetkezet alakítása. Hertelendy Ferencnek, a Zalamegyei Gazdasági Egyesület elnökének és leszenecetomaji földbirtokosnak, buzgólkodása folytán f. hó 9-én Tapolczán a vármegyének területén első pincszövetkezet az ő elnökle alatt tartott gyűlésen háromszáz hold szőlőterületre háromszáz száz koronás üzletrészszerrel megalakult. Az első értekezlet részéről kiküldött bizottság az alapszabálytervezetet kidolgozván, az alakuló közgyűlés elé terjesztette azt s a közgyűlés elfogadta és jóváhagyás végett a földmívelésügyi miniszterhez való felterjesztését elhatározta. Az alapszabályok szentesítése után fogják megtartani a szövetkezet tisztújító gyűlését. Az elfogadott alapszabályok szerint a szövetkezetnek csak olyan lehet tagja és gyűlése olyan bir szavazati joggal, a ki mind szőlőterülettel, mind pedig üzletrészszerrel bir, mely bőles intézkedés kizárja annak lehetőségét, hogy az üzletrészek illetéktelen kezébe jussanak. A szövetkezet igazgatósága állapítja meg a kiforrott borra vonatkozó jegységárakat, amelyeket ha a tag elfogad, természetét ezért az árért a szövetkezetnek átadhatja; ha a viszonyok megengedik, nem tagoktól is vesznek bort; egyelőre Tapolczán lesz a szövetkezet központja és még 3 fiókpincét állítanak fel! — Üdvözöljük ezt, a közszükséglet kielégítésére irányuló üdvös intézményt és működéséhez a legjobb sikert kívánjuk.

Országgyűlési képviselő választói körében. Dr. Mandel Pál, az alsó-lendvai választó kerület országgyűlési képviselője, a husvétii ünnepekét választói körében töltötte. — Ugyanezen alkalommal emberbaráti és kulturális célokra jelentékeny összeget adományozott.

Kaszinói közgyűlés. A zalaegerszegi kaszinó f. hó 22-én (szombaton) délután 6 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek egyetlen tárgyát a kaszinó építése ügyében végleges határozathozatal képezi.

Állandó gazdasági tudósító. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Szikossy Aladár letenyei lakost vármegyének letenyei járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

Kiküldetés. A földmívelésügyi miniszter a balatonfüredi Erzsébet szeretetház mellett fennálló felsőnépiskola — vincelleriskola — további fenntartása ügyében dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyeyi tanfelügyelővel együttes helyszíni eljárásra Engelbrecht Károly központi szőlészeti és borászati felügyelőt és Keller Gyula gazdasági intézeti segédtanárt küldötte ki.

Városi bizottsági ülés. A városi jogügyi, pénzügyi és gazdasági bizottság f. hó 10-én Botfy Lajos polgármester elnökle alatt együttes ülést tartott, amelyen tüzetes tárgyalás alá vették városunk villamvilágítás ügyét. A gyűlésen előterjesztették a felkért szakértő véleményét, a szerződésen több pontban módosítást tettek s az így módosított alapszabályok alapján megbízták a városi tanácsot, hogy az ajánlatot tett cégekkel tárgyaljanak és a tárgyalás eredményét annak idején terjesszék a képviselő-testülethez.

Engedély. A m. kir. belügyminiszterium f. é. apr. 20-án kelt 27.497. számú rendeletével megengedte, hogy a nagy-kaniszai felső templom újraépítése költségeinek megszerzése céljából az ország területén szétküldendő „Felhívás és kérelem” útján egy éven át, — de csak a katolikus hitűek között — könyöradományt gyűjthessenek.

Vármegyeyi kinevezés. A vármegye főispánja Czebe Károly mezőtúri lakost a vármegyeyi árvászeki pótlónöki állásra kinevezte, Pap Ferenc esztergomi lakost, közigazgatási igazgatókat a megyeyi árvászeki aljegyzői állásra helyettesítette és Pucher Károly vármegyeyi másodosztályú

irnokot az üresedésben volt első osztályú irnoki állásra kinevezte.

A zalaegerszegi tüzoltó testület április 8-án Boschán Gyula elnökletével választmányi ülést tartott, melyen első sorban felvették a következő jelentkező új működő tagokat: Szabó Ferenc, Záborszky Géza, Záborszky József, Kristóffy Kálmán, Ehrenreich János, Füzik Ernő, Lónyai József, Viosz Miklós, Vörös György, Rédey László, Fendrik József, Füzifay Ernő, Gondi István, Kovács Ferenc, Halász József, Szukits József, Grubits Antal, Német József, Farkas József, Rajky György, Hartl István, Esser Endre, Erdős Gyula, Nagy Imre, Köller Ede, Neufeld Lázár, Eisner József, Berger József, Fangler Béla, Fangler Gyula, Cseschner József, — (dr. Csák Károly a pártoló tagok sorába lépett át), kiket azonban véglegesen csak az orvosi vizsgálat után fognak a különböző csapatokban beosztani. Tekintettel a jelentkezők számára, kiket az egyet ruházattal, felszereléssel egyszerre el sem tudna látni, s tekintettel a városi rendőrség hiányos voltára: a mászó és szivattyús osztályok mellé egy *rendfentartó osztályt* szerveznek egy újonnan választandó parancsnoknak és segédtszűnek vezetésére. Ennek az osztálynak teendője lesz a tűznél korlátot huzni s a dologtalan elemet hátraszorítani, vagy munkára kényszeríteni; továbbá a megmentett tárgyakra felügyeletet gyakorolni. Ennek az osztálynak, bár mindenben a testület kötelekibe tartozik rendes joggal és kötelezővel, az egyenruha viselése nem szabályozó, csupán egy karkötőt fognak viselni Z. Ö. T. R. betűkkel (zalaegerszegi önkéntes tüzoltóság rendfentartója), s a szükséges tűz őr kordon-kötél az egész felszerelésük; a szivattyúk kezelésében azonban ők is kiképezetnek, hogy szükség esetén segítségül legyenek. Elhatározta a választmány, hogy a karkötőt az összes tagok számára megrendeli s kötelezősége teszi a tagoknak, hogy azt mindig zsebben hordva, tűz esetén legalább ezzel mindig jelezzék tüzoltói voltak. A tüzoltó testület az újonnan belépett és belépendő tagoknak fenhagyja a szabadságot arra nézve, hogy ha tehetségük és önértékük diktálja, ne reflektáljanak az egylettől adandó ruházatra (mászó és szivattyú osztálynál is), hanem hogy azt saját költségükön is megszerezhessék, mert a testület ekkor lesz igazában *önkéntes*, csupán a tüzoltói szerek költségét hordozza az egyet. — A választmány folyamodik a városhoz, hogy a tűznél teendő segítség, vízfordás és egyéb eddigi miserabilis segítségek javíttson. Hogy pl. az első kéthordó vízhozásra 2—2 fűt versenyt díjazni tűzzön ki, a többiekre 1 fűt, hogy a bérkocsiknak adjon helyet s kötelezze őket a tűzvézskor, hogy arról a helyről a tüzoltót gyorsan a helyszínére szállítsa, amint ez más városban törvény, — hogy rendelje el továbbá minden háznál a tűzkiütésnek momentán elfojthatását akképpen, hogy minden háztulajdonos egy lajtorját tartson készletben s egy hordó vizet az udvaron, ami a nyári évszak bekövetkezésével parancsolt kötelesege legyen minden házi tulajdonosnak.

Elöléptetés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Redl Gusztáv tapolczai állami polgári iskolai igazgatót a IX-ik fizetési osztály második fokozatába, Királyné Dései Mária csáktornyai állami polgári leányiskolai tanítót a X-ik fizetési osztály első fokozatába, Szakonyiné Kintner Róza csáktornyai állami polgári leányiskolai tanítónőt a XI-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Vármegyének kisdévedelme. Vármegyének területén a vármegyeyi tanfelügyelőnek a közigazgatási bizottságnak e havi ülésén tett jelentése szerint van 8 kisdévodó, 7 állandó gyermekmenedékház és 42 nyári gyermekmenedékhely vagyis összesen 67 ily intézet áll az egész vármegyében a kisdévedelem szolgálatában. Ezzel kapcsolatban megállapította a bizottság a kisdévedelem továbbfejlesztésére nézve az 1899-ik évre szóló munkaprogramot.

Halálozás. Boronkay Károly, nyugalmazott nagykanizsai izr. elemi iskolai tanító, a vármegyeyi tanítószék egyik lelkes tagja, a megyeyi tanítótestületnek megalakulásától fogva buzgó harcosa, f. hó 6-án, 45. évi tanításkodása után, 66 éves korában hunyt el. Nagy részvét mellett temették el. A sírnál pályatársai nevében Bun Samu, a nagykanizsai izr. iskolák igazgatója, vett tőle megható beszédben búcsút. Béke poraira!

A veszprémi egyházmegye köréből. Bertalan Titusz szent-péteruri lelkész f. hó 2-án életének 41-ik évében szívvelhűdéssel hirtelen elhunyt. — A plebánia ideiglenes vezetésével a megyés püspök Naup Márton nádasládányi segédlelkész bízta meg, ennek utódjául pedig Szelmájer Rudolf márkói kispap lelkész nevezte ki.

Eljegyzés. Thorday János csáktornyai községi népi iskolai tanító eljegyezte Sosterics Irma kisasszonyt, Sosterics Pál perlaki kereskedő kedves nővérét.

Új gyógyszerár. Dervarics István sümegi gyógyszerész április elsején egy fiók gyógyszerárt nyitott Csabrendeken.

Jegyzőválasztás. Tapolczán az elhalálozás folytán megüresedett községi jegyzői állásra Horváth Jenő eddigi aljegyzőt választották meg.

A Váliczkavölgyi vizitársulat igazgatósága a vízi társulat területén levő kőrgyözekek folyó hó 9-én Zalaegerszegben tárgyalta meg az évi közgyűlés határozatából a módozatot, amely szerint megállapítandó lesz, hogy az egyes parcelláknak minden egyes évben kik voltak a tulajdonosai és így kik tartoznak azon parcellák után minden egyes évben a társulati illetéket fizetni. A kőrgyözekek kimutatását f. évi augusztus hó 1-ig tartoznak elkészíteni a közgyűlés által megállapított tiszteletdíj mellett s az így elkészített egyenkénti hátralékos kimutatást egy hónappal a községeknek közszemlére kiteszik az esetleges felszólalás megtehetése végett s augusztus végén a társulati igazgatóság átteszi a kimutatást behajtás végett a zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatósághoz.

Méheszeti vándortanítás tárgyában a városi hatóság a következő hirdetményt hcsátotta ki: Ezzel közhírré tétetik, hogy Abalfy József m. kir. II. kerületi méheszeti szaktanár Zala-Egerszegben, f. évi április hó 20-án d. e.

9 órakor, a városház tanástermében okszerű méheszeti előadást tart. Ezen előadásra az érdeklődő közönség meghívatik. Zala-Egerszeg, 1899. április 14-én. Botfy Lajos sk. polgármester.

Állami kedvezmény szeszgyár részére. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a pénzügyi- és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg Schmidt Emil pólai lakosnak a Póla községhez tartozó Anna majorjában levő mezőgazdasági szeszgyár részére az 1896. évi XIII. t.-cikkben biztosított állami kedvezményeket megadta.

Munkakiállítás. A keszthelyi ipartestület előjárósága folyó hó 7-én tartott ülésében az iparostanulók által készített ipartermek kiállításának megtartását elhatározván, ennek határidőjéül július hó első felét állapította meg. A tanoncokat tartó iparosokhoz felhívást intézett az egyidejűleg a kiállítás rendező-bizottságának elnökéül Csathó Alajos ipariskolai igazgatót megválasztotta s elnöklelete alatt a bizottságot megalakította.

Népszámlálás 1900-ban. A törvény a népszámlálást minden tizedik évben, január hó elsején a kir. statisztikai hivatal vezetésével egyszerre rendel el az egész országban. Ilyképpen az 1900. évi január hó 1-én tartandó népszámlálás elkészítésére a kir. statisztikai hivatalban a munkálatokat már megkezdették s az ahhoz megkívántató nyomtatványokat legközelebb szétküldik az összes hatóságokhoz.

Borkiállítás tartanak az első mezőgazdasági országos kiállítás keretében f. évi szeptember hó 3—10-ikén Szegeden, amelyen képviselve lesz az ország minden borvidéke. A jelentkezés végső határidejét június hó 1-ére állapították meg; a borok beküldésének határidejét július hó 30-ára tűzték ki. Felvilágosításért és bejelentési iverkért Drucker Jenő csoportbiztoshoz fordulhatni (Budapest, Üllőut., Köztelek.)

Tüzoltó gyakorlat. A zalaegerszegi tüzoltó csapat osztályai a gyakorlatokat f. hó 16-án délután 2 órakor kezdik meg. Háromszori igazolatlan mulasztás esetében az illető tüzoltót a csapatból kilepeltnek tekintik.

Műkertészet és rózsatelep. Olvasóink figyelmébe ajánljuk a várud-velencei műkertészeti és rózsatelepet Nagy-Váradon, amely ma az osztrák-magyar monarchia egyik legnagyobb és legmegbízhatóbb kertészeti telepe. Több mint százezer darab nemesített róza van eladásra készen és oly jutányos árban árusítják, amely árakkal e ideig egy kertet sem képes versenyezni. Azonban ezen a telepen nemesak rózsát, hanem mindenféle kerti cikket lehet beszerezni, mint gyümölcsfát, diszfát, diszcserejéket, kerti és szobai dísznövényeket, mennyegzőre csokrokat, koszorúkat, díszítésre való élő virágokat, virág- és veteménymagvakat stb. Megjegyzendő, hogy a fenti cég kívánatra ingyen és bérmentve azonnal küld árjegyzéket, melynek mielőbbi megrendelését ajánljuk t. olvasóinknak.

A csendőrség a következő öt betöréses lopásban utazik, melyeket részint már kiderített, részint ezután fog kideríteni. Belső László börgőzei lakostól Fehér Péter és Rudas István kis-szigeti lakosok egy akó bort loptak el. Czigány Péter kis-szigeti lakostól 41 fűt értékű zsirt és ruhát vittek el. — Peszleg Mihály pákai lakosnak a prészaból egy kis bort ittak ki ismeretlen idegenek. — Szabó Ferenc bődőzei lakos 20 fűt értékű borát és pálinkáját fogyasztották el. — Lengyel Miklós bődőzei lakos pincéjéből két akó bort emeltek el. — Öt esetben 85 fűt kárt csináltak a kis Savanyu Jósikák.

Színészet Alsó-Lendván. Jeszenszky Dezső f. hó 19-én kezd meg előadásainak sorozatát társulatával Alsó-Lendván. Eddig már 60—70 bérlete van, ami mindenestre kedvező jelenség a társulatra nézve s bizonyára a szingazgató kétszeres buzgalommal fog igyekezni a közönségnek ezt az előlegezett bizalmát kiérdemelni. Az előadásokat az Aranylakadalommal kezdik meg, amelyre már az összes ülőhelyeket lefoglalták.

A szerelem sötét verem. Törner Miklósné hosszufalusi lakosnak van egy szőlőpincéje az alsó-lendvai határon. A veremszerű pincében van egy kis bora is. Igen szerette Novák Antal a menyecske, hosszú ideig meg is voltak együtt, de egy darab idő óta sehogysem tudja az ifjut ebbe a verembe csábítani. Gondolt egyet, kettő lett belőle. Venusből Furia lett. Beléköltözött a bosszúállás istenasszonya. Lármát csap, hogy ellopták egy akó borát. A gyanu csak Novák Antalra irányul, senki másra. A dolgot megvizsgálták s kislát, hogy a bort csupán maga a tulajdonos Törner Mihályné csenhette el, senki más. Az alsó-lendvai kir. járásbírósig alighanem ugy fogja elintézni a dolgot, hogy a szerelmes asszony belejut a sötét verembe.

Szegény ember sorsa csupa komédia. Soós Istvánt belső-sárdi lakos sem lehet gazdag ember, mezei munkával foglalkozik, felesége egyfelé, ő másfelé dolgozik, hogy megélhessenek. Van egy tíz éves fiacskája s egy hat éves leánykája. De gondolni lehet, hogy sem külső, sem belső eselédet, sem szobaleányt, sem szakácsnét, sem a gyerekek mellé nevelő vagy »psztrát« nem tarthat. A két gyereket kivitte magával a mezőre s tőlük jó távol amig dolgozott, a gyerekek egy kis gazból csinált tűz mellett melegedtek. A lányka ruhájába belekapott a láng, a fücska előkiabálta az apját, de amig odaszaladt, egy kis szenestuskó lett a kis Anna s még az nap bele is halt. Az esetet persze gondatlanságból eredő emberölés címen már föl is jelentették az alsó-lendvai járásbírósighoz. — Szegény Soós István miért is nem fogadtat te gyermekeid mellé vagy egy francia vagy német dajkát? — Soós Istvánnak és feleségének most nem elég a szülői szívóket tépő fájdalom, hanem ráadásul börtönbe is zárják, mert a paragrafus — paragrafus.

A sipisták. Mert ilyen is van. Még pedig Nagy-Kanisznán. Brüll József a vezér, a kilenc tag a következők: Sárközi Gyula, Tóth József, Weisz Henrik — a mint a személyleírás mondja, hosszú »menesikoff« kabáttal, Ekker József, Hanzerka József, Bárdos Károly, Hováth Károly, Kovács Lajos és Gsányta János. A sipista társaságnak az alapszabálya, hogy a tagok, a hol több ember megfordul, ott szemfüleskedjenek, különösen vásárról-vásárra járnak nagy szeretettel, mert ott a sok ember mellett sok

a marha is. Megszimatolják, ki ad, ki vesz marhát, pénzt. Az ilyeneket szép szíverrel behuzdolgálják valami nevezetes kocsmába s elkezdik az u. n. »szerezese gyűszű« és »három babos« játékok. Ha el nem nyerhetik a pénzt (ami ritka eset), leitatják a marha tulajdonost s ellopják a pénzt. Nagy-Kanizsa kapitánya a fentebbi társaság viselkedését szemléleirással és alapszabálylyal együtt megjelentette az alsó-erdélyi csendőrségnek.

A pék-legény ékszerai. Vajda Károly előbb Tárnokon, azután Zala-Egerszegen volt péklegény, szívbaja lett s a kórházba menet a Deák-téren összeesett, meghalt, eltemették. A mosonmégyei Somorja városból való volt szegény, honnan az atyjai az üzenték ide a r. kapitánysághoz, hogy volt a legénynek 100 ffr értékű ékszerai is. A rendőrség utána járt a dolognak s megtalált egy kis bőrtárcát 26 krajcárral és egy kis kézi bőrdöndőt egy pár inggel. — De a novai főszolgabíró utján felkereste a csendőrséget, hogy kutasson az elhalt legénynek tartozkodó helyén, Tárnokon s a 141-ik számú csendőrség nem ok nélkül nyomozott. Megtalálta Tárnokon az arany-órát ezüst nyakláncal s egy pecsétnyomó aranygyűrűt, melyek zálogban voltak anélkül, hogy kérték érte az adott kölcsönt, — egy ezüst óra pedig egy pék-inasnál vala. Ez sem követel semmit. A zala-egerszegi r. kapitány most az összes cök-mókot küldi Somorjába az elhalt péklegény rokonságának.

Az utánzatoktól való óvás és az azok iránti felvilágosítás különösen tápszerknél, amelyekről legdrágább tulajdonunk, az egészség függ, mindenkinek sürgős kötelessége. Még emlékeztetünk, hogy évek sora előtt minő nagy eredményt vezettek be a Kathreiner-féle Kneipp-malátákéval és az egészségtan legelsőrangú szaktekintélyei üdvözölték. Azon körülmény, hogy ezen gyártmány egy sajátos találmány és előállítási mód által a babkávét ilatát kapja, kitűnő módon alkalmassá teszi azt a babkávét valódi gyártmány minden csekély értékű utánzatától, amely csupán a már általánosan ismert fehér eredeti csomagban a »Kneipp-plébános« védjeggyel és a »Kathreiner« névvel adható el, tehát azt sohasem szabad és lehet »nyitottan« kimérni.

Allatgyógyászati kimatatás vármegyénk területén a hivatalos kimatatás szerint folyó hó 9-én: *Rühbör*: Kristófalva 1 udvar. *Servtársaság*: Bak 18 u., Gyertyános 6 u., Haláp 1 udvar, Keszthely 1., Szécsi-Sziget 1 udvar, Zala-Szent-Iván 10 u., összesen 6 község.

Az ország dolga.

Wlassics Gyula vall. és közoktatásügyi miniszter költségvetést kezdtek tárgyalni az országában s be is fejezték a múlt szombaton. A miniszter a magyar nemzeti kultúra kiépítését vallja politikájának sarkalátjának. Nagy gondot kezdenek fordítani szellemi iskolázatásra. 1899-re közel két millió ffr költségelőirányzatot csináltak erre, azzal a kilátással, hogy jövőre még 400 ezerrel fog növekedni. Szükségesnek is látszik, mert amint egy statisztikus összeállította, Európában csupán muszkaországba költenek egy kevessebb kevesebbet iskoláigyekekre, mint nálunk. — A költségvetéshez hozzászóltak: Boda Vilmos, Szemere Attila, Ötvény Ferenc, Major Ferenc, Kis Albert, egy kis beszédet Tisza Kálmán is mondott a lelkesítő fizetések kiadásáról (1400 koronáig), továbbá Páder Rezső, Mócsy Antal, Pap Samu, Komjáthy Béla, Komlóssy, Juris M. Pichler Gy.; nagyobb szabású beszédet tartott: Hock János és Berzevichy Albert a művészeti oktatásra vonatkozólag, mely e jelenlegi iskolaügyi programjának épen a gerincét teszi. A költségvetést a Ház elfogadta. — Ezután következett az igazságügyi tárca, melynek programját Plósz Sándor igazságügyi miniszter adta elő, jelezve, hogy az általános polgári törvénykönyv nem sokára meglesz, úgy a kereskedelmi törvény revíziója is. Azután a polgári eljárás reformja szóbeliség és közvetlenség elvén; reméli, hogy a bünvádi eljárás 1900-ra életbe lép; rokonszenven foglalkozott az ügyvédi kar érdekében is. A kisebb vétések: lopás s hatóság elleni erőszak túlszigorun való büntetését leszállítandónak tartja. Hozzászóltak: Visontai Soma, Veszter Imre, Molnár János, Nagy Mihály, Komjáthy Béla, Mócsy Antal, Schmidt Károly, Győry Elek, Polónyi Géza. — A tételt megszavazták. — A *hondélmény* tárcát br. Fejérváry Géza miniszter betegsége miatt Gromon Dezső államtitkár képviselte. Gróf Benyovszky Mór a hági állatkonferenciát üdvözli s a leszerelés mellett szól, Kossuth Ferenc tüzéséget kér a hondélménynek. Pár percig tartott az egész tárca költségvetése. — Elfogadták. — Plósz igazságügyi miniszter általános előjuttatást a kuria bíráskodásról szóló törvényjavaslatot.

IRODALOM.

Új zeneművek. *Rózsavölgyi és Tsa* cs. és kir. udvari zeneműkereskedésében megjelent újabban: *Beniczky Gyra Irén Ave Mária* ja, amelyet e tehetséges zeneszerző legjobb művei közé sorozhatunk. Ára egy korona. — A magyar hegedűirodalom gazdagítására szolgál *»A régi magyar zene gyöngyei«* cím alatt megindított ciklus, amely *Lavotta* híres négy hallgatójának szóló hegedűre való átiratát alkalmazza, *Zsádányi Amand* avatott tollából. Ára 2 korona. — *Kutschera Alajos*, az örökösen daloló kedvében levő zenehumorista, *»Schweigen ist Gold«* című kuplét írta. Ára 1 kor. 50 fill. *Rosenzweig Armin* *Das erste Kindert* című legújabb dalának ára 1 kor. 50 fillér. — Ezekhez csatlakozik *Morena Camilló Klänge aus dem Paradies* című keringője, amely a legkedveltebb melódiából készült és

könnyen játszható. A bájós keringő ára 2 kor. 40 fillér. Ajánljuk az új zeneműveket a zenekedvelő közönség figyelmébe.

Gyermek Divat, az anyák e kedves ujsága, körülbelül 100 képpel tarkított főlappján hasznosan oktatja a szorgos anyákat arra, hogy az elhasznált vagy a nagyok kinőtte ruhát mikép kell a kicsinyek számára átalakítani vagy újat varrni. Könnyűségére van ebben a minden számhoz mellékelt kétoldalas szabásmintáiv. Ezenkívül az apróságokat is kellemesen szórakoztatja, a menyiben játékszerek és apró tárgyak készítésére oktatja. A Gyermek-Divat hónapokint megjelenő ujság előfizetési ára negyedévre 55 kr postán küldve.

A »Zenélő Magyarországnak« zongora hegedű folyóirat VII-ik füzeté hozza: I. *Szentirmay Elemértől* Volt-e szíved, volt-e lelked? — igen szép magyar dalt. II. *Blon Ferenc* »A tavasz bevonulása« pompás indulót. III. *Hartl Henrik* »Polonaise«-ját hegedűre zongora kísérettel s IV. »Fouj-fouj«, című bájós szép esthlandi svéd dalt. Minden füzeté hasonló gazdag tartalommal jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 1 ffr.

A Divat Ujság rendkívül gazdasága nyolcoldalas főlappján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyít a kétoldalas szabásmintáiv. Színes divatlepe hónapokint a legremekesebb öltözékeket ábrázolja, míg kézimunka-mellékletén az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunka-magyarázatokat hozza könnyen megérthető modorban. A hónapokint kétszer megjelenő Divat Ujság nagyon olcsó. Postán való szállítással negyedévre 1 ffr 10 kr.

CSARNOK.

Mi lett?

Hát téged mi lett, Baran Goló barátom? Talán elhagyott a szeretőd? vagy megejtte a tyúk a kenyered? hogy olyan savanyú képet vágsz a világnak.

— Nem a pajtás! Szeretőd nem is volt, aki elhagyjon, kenyerem sem volt, mit a tyúk elvigyen. Hanem hát, mint a vén Simeonnak, »térden remeg, hajam fehérlik,« fáradt vagyok. És a mi a legfőbb, lelkem keserű az élet-től. Olyan vagyok már, mint a vén cigány, aki mindennap egy nőt lát. Vénülünk pajtás! Minden kis sértés nagy gonj. Rozogasz székér vagyok, mely itt is török, ott is szakad. Hajdanta, míg ifjú valék, ha megbottoltam is, kukkot szöktem, most ha nem botlom is meg, elesem.

Ugyan ne számárokodj, hiszen te még nem is vagy olyan vénember, öreg Goló. Hiszen még csak tegnap volt, hogy futva nyargaltad meg a Felek hegyét s a vihar az Alpok közikébe hoztad, de nem tudtál összetörni, olyan erős koponyacsontod van. S te mondd, hogy futtában fogtad el a határon a lovat. Azt pedig magam is láttam, hogy az emberek sem tudtak lépni, az emberek játékharcában is hányzor győztél, sőt a gonosz sors összegabalyodott küzdelméből is diadalmasan kerültél ki mindannyiszor. Most történtek ezek csak tegnap. — Az is csak tegnapelőtt történt, hogy a világot fel akartad falni. Emlékszel rá, a nagy erdőben, mikor az érettségi vizsgára tanultuk a világtörténelmet. Na, nem léhaskodom, hogy a világtörténelmet akartad volna befalni, azt be is faltuk, — hanem hogy miként szövedt a remény osztovtáján a terveket, velem együtt, milyen biztató lelkesedéssel s milyen öleterős bizalommal s mondd, — egy kis önértékes büszkeséggel néztünk a jövőbe. Vártunk, hittünk és reméltünk — nem is tudom mit, de valami jót, valami lélekfelemelőt, valami magasztost. Lelkünk csüggedetlen szárnnyal járt. Ez csak tegnapelőtt volt. De mintha csak tavaly volt volna az is, hogy a nagyapád térdén hímá-lyoztál. Nagyszarvú ökrököt faragtál a borzafa ágából s mint egy hatókörös gazda hajtottad őket: »Csá Szilaj! Ha Bodor nye!« Kis idő múlva a valóságban aztán csak három tinót őriztél az erdő szélén s a bornyupásztor fiaival birkóztál a gyepen, emlékszel-e? s a tinók »elbogaraztak«...

— Emlékszem, emlékszem, de hát mindezekkel mit akarsz most?

Hát csak azt, hogy mindez nem volt olyan régen, ha híven emléksznék még rá. Amint a tinók elbogaraztak, neked csak egy piros sapkád maradt, talán még a nagyapádé volt s avval mentél iskolába...

Mintha csak tavaly láttam volna gyermekégedet. Aztán a vén cigány né is azt olvasta ki a tenyeredből, hogy nyolcvan esztendeig élsz.

Mindez a boldog és boldog gyermekkor, cigány-asszony babonája s kuruzslása, az ifjúság csapongó lángja, biztató reménye, az élet tüzes ereje, a küzdelem heve s a lelkesedés mámorja még csak tegnap lázongott benned. Hát olyan hamar meghűlhet a szív? letörhetik a szárny? kihalhatik a tűz? Talán meghalt maga a dajkád, az optimismusod is? Na látod, milyen gyenge ember vagy te. Hogy lehet férfiú ilyen sötét hangulattal? Hát szabad-e pesszimistának lenni, épen neked, aki velem együtt nagy hangon hirdetted volt az élet szabadságát s fogadalmat tettünk a szeretet kötelességének hirdetésére? Te mondtad volt, hogy nincsen olyan bánatom, amit meg ne lehetne bocsátani s nincsen olyan fájdalom, amit egy férfiú nyugodt lélekkel el ne tudna viselni.

A fiatal poéták szoktak elkecseregni csalódott szerelmükben, ha hülsen lesz kedvesük, vagy ha a világ rosszul bántik velük. De te már nem vagy gyerek-ember.

Igen, a gonosz világ sok embert letérit az útról. Sok pessimista van, kiknek mérget öntöttek szívük tétél-kára, kiknek »annyi sáros láb gonoszul vagy bután kedélyeknek fehér köntösére hága« s kik aztán behungasztott fővel hagyják itt az embereket, az életet. De te nem vagy olyan gyáva.

Sokan vannak az életmekes fajtájából is, kik becsületesebbek voltak, de vagy a véletlen, vagy az emberek szándékossága, kioltta belőlük a nemes érzést, szálszálként tépelt ki a jóindulatot s csak az alja maradt ott. Ott maradt a

méreg fog, mely a rablók ellen fegyver, gyilkoló szerszám lesz. Ha te úgy, én is úgy!« elvekkél.

De te nem vagy ilyen gonosz, tudom én jól. Sem ilyen, sem olyan. Micsoda talány vagy tehát te most?

Mi lett? Mi festette olyan ijesztőre a képedet? Mi a menykő ütött beléd, hogy olyan savanyú képpel üdvözölöd az életet, mintha már a szentmihály lovára fektettek volna s mintha mind ezt olvasnám ki bágyadt szemedből:

Sirt nekem, sirt és koporsót,
Mélyen fekvőt föld alatt,
Hol nem élnek érzemények,
Hol nincs többé gondolat.

Mi a baj? mondd, szólj, felelj hát, ha tudsz.
— Tudok s felelek pajtás. Méltányolom is érdeklődésedet. Azonban ne nézd olyan szörnyű veszedelmesnek a dolgot. Nagy bajom van, azt mondhatom, de nem halálos. Valahogy csak kiépülök belőle. No halld tehát. A mint mondtam: térden remeg s a lelkem is fáj belé — a kenetlen eszmájával a tyúkszememre lépett egy gazfickó.

Baran Goló

Selyem damaszt 75 krtól

14 ffr 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 ffr 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó —

Nyílt-tér.

Hazafias felhívás.

Az egészségügyi hatóságok, orvosi szakkörök, sőt még a laikus világ is a természetes, tartalomdtól savanyú vizek iránt egy idő óta a legnagyobb figyelemmel vannak. A »Kárpát egyet« balneológiai osztálya, amelynek mindenféle állású emberek ezrei tagjai, a múlt évben hazafias s impozáns felhívást intézett az uralkodó egészségügyi körökhöz, melynek hatása máris érezhető és reményünk van arra, hogy a legjobb siker fogja koronázni törekvését. Vajha! Ez a hangulatteljes, hazafias felhívás azon időig elhangoztunk, amíg azt a tettek követik.

Ez a felhívás mindenekelőtt hangsúlyozza:

1. A hazai föld kincseit, amelynek arányos mennyiségét Európa egy országa sem mulja felül; ezeket a magyar nagy közönségnek hivatott részről szeme elé kell állítani különös tekintettel számtalan ásványvizeinkre, különösen savanyú vizeinkre, a melyek már eddig is nemzeti italok.

2. A hazai kutató vállalatok segélyezése folytán a temerek mennyiségben importált külföldi vizek (jelesen a cseh »Gieshübl«, »Krondorff«, a stájer »Regedei«, »Radeini«, »Rohitschi«, »Gleihenbergi«, »János forrás« és mások) nem sokáig fognak az eddigi mód szerint Magyarországon dominálni.

Ha minden illetékes faktor ezt elősegíti, (mint a hatóságok, iparkamarák,*) orvosi, a sajtó, — különösen a szakorvosi — kereskedők, vendéglősök, elárúsítók és az intelligens, belátó közönség), akkor az eredmény nem maradhat el.

3. Ezáltal vizeinknek kitűnő minőségénél fogva ut nyitattik meg a világpiacra (miként a cseh és stájer vizeknek), amennyiben ez már most is kiterjedt módon meg nem történt volna. A világhírű magyar borokkal teljesen konkurráló képesek a magyar ásványvizek, különösen a savanyúvizek és e tekintetben nem is szorulunk a külföldi savanyúvizekre.

Ebben az értelemben Vasvármegye alipánja, dr. Károlyi Antal ur, a múlt évben követendő példányképpel felhívást bocsátott ki valamennyi főszolgabíróhoz azzal, hogy saját hatáskörükben oda törekedjenek, hogy a hazai ásvány, — különösen savanyúvizek felsegélyezésére az illetékes egyéneket megnyerjék. Ezen nemes és hazafias felhívás alkalmával, dr. Károlyi Antal alispán urnak valószínűleg azon gondolat lebegett szeme előtt, hogy a magyar közönség a külföldi forrásvizeket a hazaiaktól a legkritikább esetekben tudja megkülönböztetni.

A Stájer határtól kezdve egészen a Dunáig a »Petőczy Széchenyi forrás«-on kívül forgalomban vannak a »Mohai«, »Tarcsei«, »Sósuti« és a »Németkereszturi« vizek. A többi számtalan ásványvíz a Duna baparti vidékéhez tartozik, ahol is a külföldi versenytől teljesen mentek maradnak. Egészen másképen áll ez Vas- és Zalamegyékben. A Stájer »Regedei« a »Petőczy« kárára teljesen monopolizálni akar annyira hihetetlen alacsony eszközökkel, melyek leírása illuzorius volna és amelyek Németországban büntetés alá esnek. (Tiszteletlen versenykereset). A cél, amelynek az eszközt szentesítenie kellene, a rákövetkező jelentékeny áremelkedés, ha a megelőzőt áremelés által a hazai vizek tönkre tételtek. A kezdete már meg van.

Ez a ráerőszakolt küzdelem a »Regedei« és »Radeini« vizeknek (amelyek most porosz kéz alatt egyesültek) már 17 éve tart. Most erősebb, mint valaha. Az egyes esetek, már egyszer külön tárgyalant, bizonyítékul, mely nehez Magyarországon önálló ipari- és kereskedelmi vállalatokkal a berajzó külföld ellen eredménnyel küzdeni, hacsak a hazai fogyasztó közönség kiméletlenül vasmarokkal arra nem törekszik, hogy természetes tulajdonjogait megvédje és elvált oly emberektől, akik szokva vannak Magyarországot fejős tehénnek tekinteni minden jött-ment

*) A gráci kereskedelmi kamara nemrég egyik jelentésében azon megütözésének adott kifejezést, hogy a magyarországi »Petőczy«, még Gráciig (!) is előnyös. Azt azonban elhallgatta, hogy Magyarország a Stájer vizektől el van árasztva.

részére, akik markukba nevetnek és hatalmas pocakukat simogatják, hogy magyar pénzen meglátszanak és azután megvetőleg tekintenek le a magyar „betyár“-ra, akit még ha lehet, meg is rugnak.

Petánecz (Széchenyut), 1899. április havában.

Vogler József,

17 éve a saját felügyelete alatt levő Petánecz kut tulajdonosa, 32 éves Virilista Zalavármegyében.

Összehasonlítási táblázat.

10.000 részben a legértékesebb alkatrészekből van:

	Petáneci (Magyarország)	Kronorfi (Csehország)	Güshüli (Csehország)	Mohai (Magyarország)
Szénsav	48.214	30.846	29.339	30.723
Szénsavas Natron	30.894	8.873	8.430	0.441
» Lithion	0.342	0.035	0.065	0.074
» Magnesia	2.759	2.751	1.400	3.424
Chlor-natrium	7.281	—	0.029	—
	89.490	42.505	39.263	34.662

Hangok a közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás Amerikából.

Az eredeti levél másolata, illetve lefordítása magyarra.

WILHELM FERENC gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria. New-York, 1898. május 18.

Igen tisztelt uram!

1895. évi november 12-én oly nagy mérvű rheumám volt, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolc hónapig nyomatag az ágyat s nem voltam képes megfordulni; testem súlya 175 fontról 130 fontra szállt le, mi fényes bizonyítéka a legsúlyosabb fájdalomnak, amiket azon években szenvedtem. Különböző gyógymódszert kísérlettem meg-nevezetesen a villamos gyógyítást, török fürdőket stb. azonban nem éreztem magamat jobban, úgy, hogy utolsó gyógykezelő orvosom azt mondta, hogy felesleges orvoslásomra újabb költséket mert a pénzt cél nélkül adom ki.

Idő multával szerencsém volt találkozni egy barátommal, aki közölte velem, hogy a rheumatismus ellen csálhatatlan szer **Wilhelm-féle csusz- és köszvény elleni vértisztító thea.** Elpanaszkodtam neki siker nélküli kísérletém. A veletlen keze vezetett arra, hogy írjak Önnek és szívem azt sugalta, hogy van még segítő, aki betegségemből kigyógyíthat. Es tapasztalást szereztem, hogy van ilyen megmentő. Szóval nem tudom kifejezni a borzasztó fájdalmakat, miket az utolsó 3 esztendőben szenvedtem. Most azonban — az ön thea-já használva — fájdalmaim megszűntek, s úgy érzem magam, mint egy újszülött gyermek s nincs a világon drágább kincs előttem a **Wilhelm-féle csusz és köszvény elleni vértisztító theanál.**

Legyen oly szíves és küldjön posta fordultával 12 dobozzal az ön csusz- és köszvény ellenes theájából. Kivánok önnek minden jót és hosszú életet. Maradok kiváló tisztelettel

M. Gordon József.

Minden gyógyszerárban kapható.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos: **UDVARDY IGNÁC.**

Hirdetmény.

Van szerencém a közönség tudomására adni, hogy Zala-Egerszegre érkeztem s **1. hó 19-éig lakásomon Korona szálló 1. em. 2. sz. a. kés és fájdalom nélkül**

tyukszeny-műtéseket

végeznek. —

Kivánatra a műtétet háznál is elvégezem.

Kérve a n. é. közönség pártfogását

maradtam tisztelettel

Gorcsán János

tyukzemirtő.

245/v. 1899. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbíróság V. I. 142 sz. végzése által dr. **Czinder István** végrehajtató javára **Baksai István és neje** nagylengyeli lakók ellen 50 frt 40 kr. tőke, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1648 frtra becsült 2 ló, egy pár lószerszám, egy szekér, egy 8 lóerejű gőzgép, hozzátartozó malom felszerelés szjakkal, körfűrész és feckendő 1/2 részéből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Nagy-Lengyelben leendő eszközésére **1899. április hó 26-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszeg, 1899. évi április hó 1-én.

Nemes Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Házeladás.

Zala Egerszeg, a Deák-téren 10-ik szám alatt levő földszintes ház szabad kézből, igen kedvező áron eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Heinrich Mörice** honvéd-százados Körmenben.

*** Elsőrangú hazai gyártmány. ***

Pontos cím:

Gőzcséplők. Első magyar

Gazdasági Gépgyár

részvény társulat

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli

gazdasági gépgyára,

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes

gazdasági gépeket gyártja.

Rendelés megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel

és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Árverési hirdetmény.

A zalavári apátság z-apáti erdőrezsében (Vörösmező nevű pusztán, közvetlenül a z.-apáti—pacsai ország-ut mentén; régi erdőüzemterv szerint VI. tag, a asztagnán) termelt 973 m³ bükk és gyertyán hasábfára; 314 m³ kemény dorong; 472 m³ csók és 32 m³ hoflató-megre 1899. évi április hó 20-ára, d. e. 9 órára, a z.-apáti gazdasági irodába zárt írásbeli és nyilvános szóbeli árverés hirdettetik.

Kikiáltási ár köbméterenkint: a hasábfára két forint 40 kr.; a dorongfára két frt; a csók-fára egy frt 75 kr.; a botfára 1 frt 50 kr.

Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kiáltási ár 10%-át bánatpénzképen lefizetni. — Írásbeli zárt ajánlatokhoz, melyek a nyilvános árverés megkezdése előtt nyújtandók be, a megfelelő összegű bánatpénz melléklendő. —

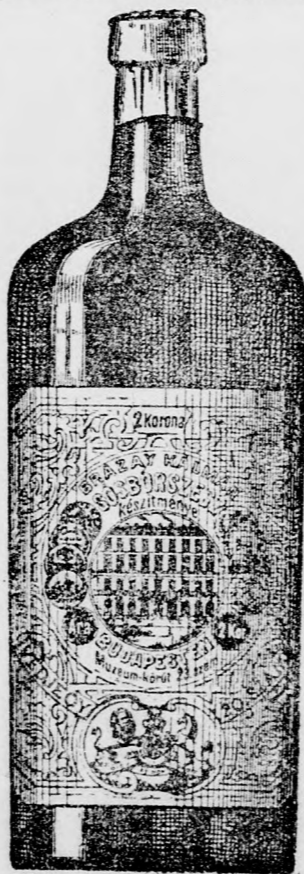
Az árverési feltételek a következők:

1. A vevő az árverésileg meghatározott áron fölül tartozik külön a szokásos erdőüzemi illetékeket (a vételár 50%-át) a vételárral egyidejűleg lefizetni. —
2. Ajánlat tehető az egész faösszegre, minden választékot ideértve: vagy külön a hasábfára. — Az alárendelt minőségek egész mennyiségére — a hasábfára nélkül — csak úgy fogadtatik el külön ajánlat, ha a hasábfára már eladatott. —
3. Vevő a letett bánatpénzt az árverés végeztével az egész vételár 50%-ig tartozik kiegészíteni, a hátralévő 50%-ot pedi a megvett fa elszállításának megkezdése előtt készpénzben tartozik letenni. —
4. A megvett összes fatömeget köteles a vevő a vágatás színhelyéről az árverés napjától számítandó három hét alatt elviesztetni.

Kelt Zala-Apátiában, 1899. évi április hó 12-én.

Dr. Haudek Ágoston,

joszággormányzó.

Védjegy 19. és 20. szám.

Az általánosan elismert, jó hírnévnek örvén s többoldalulag kiténtett sósorszesz-készítményem — kelendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ

általánosan elismert kitűnő háziszser, különösen a *bedörzsölés kenő-gyuró-gyógymódnál (massage)* igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind *fogtisztító szerül* is, a mennyiben a *fogak fényét* elősegíti, a *foghúst erősíti* és a *száj tiszta, szagtalan* izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén *fejmosásra* is, a *hajidegek erősítésére*, a *fejkorpa képződés megakadályozására* és *annak megszüntetésére*.

Egy nagy üveg ára 2 kor., egy kis üveg ára 1 kor.

Brázay Kálmán

Budapesten, IV. kerület, Muzeum-körut 23. szám.

Kapható **Zala Egerszeg**: *Hubinszky Adolf, Gyarmati Vilmos, Weisz J. unokaöccse, Fangler Mihály, Ján Ferenc* kereskedésében.

ad. 1591. tkv. 29. sz.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Kondor József** zala-egerszegi lakos végrehajtatónak **Bokor József** és neje **Pál Erzsébet** végrehajtást szenvedő elleni 205 frt 45 kr. tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, a kávési 36. sztkönyvben **Pál Erzsébet Bokor Józsefné** tulajdonul felvett következő ingatlanokra: † 77. hrsz. alattira 67 frtban, † 288. hrsz. alattira 404 frtban, a kávési 11. sztkönyvben 334 hrsz. alatt felvett ingatlanokból **Bokor József** 1/3 rész jutalekára 67 frtban, a kávési 210 sztkönyvben 266 hrsz. alattiból ugyanannak 1/3 rész jutalekára 73 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi június hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor **Kávéson** a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 6 frt 70 krt, 40 frt 40 krt, 6 frt 76 krt, 7 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kifejezett óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Zala-Egerszeg, 1899. évi március hó 7-én.

Rutich, kir. tszeki bíró.

Egy adag Nestlé Gyermekliszt 90 kr.
Egy adag Nestlé kondenzált tej 50 kr.
Egy adag kondenzált tej cukor nélkül 48 kr.
Minta dobozok kivánatra ingyen és bérmentve.
Főraktár az osztrák-magyar monarchiában:
F. BERL YAK, Bécs, I. Naglergasse. 1.
Kapható minden gyógyszerárban.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, *fájdalomcsillapító bedörzsölésként* alkalmaztatik *köszvénynél, csúznál, tag-szaggatásnál* és *meghűléseknél* és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem *igazi népszerű háziszser*, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, **RUDOLSTADT.**

Szőlő- és házeladás.

Néhai Szabó Károly hagyatékát képező ingatlanok u. m. két hosszú jánkai szőlő a legjobb karban, melyeknek mindegyike lakható szobával berendezett házzal ellátva van; mind a két szőlőhöz 2 1/2 mérős szántófölddel és az egyik két szekér szénát termő kaszálóval bir, azonnal eladandók.

Továbbá egy emeletes ház az uri utcában, legjobb állapotban, és egy földszinti ház, a mely szintén jókarban van, szintén eladandók.

Venni szándékozók ápril 11-ig mező-utca 7-ik szám alatt, ezen időn túl pedig Szabó Franciska urhölgy-nél, lakása Szombathely, Kálvária utca 14. sz. a, jelentkezni sziveskedjenek.

A mező-utcai házban egyttal két szobából álló lakás a többi szükségességekkel, azonnal bére is adandó!!

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á.	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
1 " "	30000
3 " "	20000
5 " "	15000
1 " "	12500
1 " "	10000
2 " "	7500
3 " "	5000
31 " "	3000
62 " "	2000
3 " "	1500
432 " "	1000
763 " "	500
1238 " "	300
90 " "	200
31700 " "	170
3900 " "	130
4900 " "	80
50 " "	40
3900 " "	40
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztály-sorsjáték nemskára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000** nyeremény

ujból jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet	6.—
" fél " " " "	3.—
" negyed " " " "	1.50
" nyolczad " " " "	.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a m. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket mielőbb**, legkésőbb azonban

f. évi április hó 24-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító

Budapest, V., Váci-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

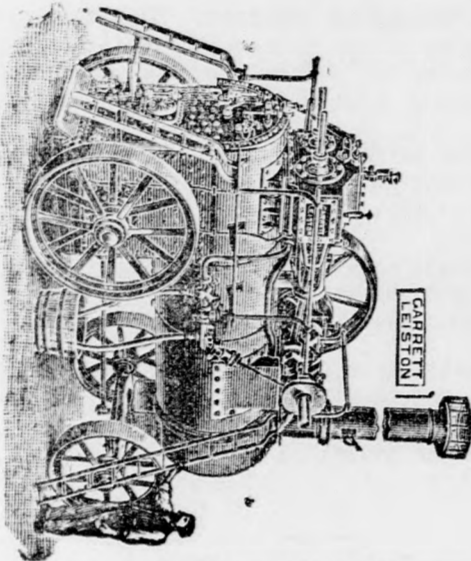
Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztály-sorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget frt) utánvételezni kérem.) A nem tetsző törlendő.)
) postaltalvánnyal küldöm.)

Postás cím:

Vidéken lakó szolid ügynőkök kerestetnek.

(Világzinhez mellélt, a nyugoti pályaudvar s Margitida közleében.)

Ifj. KOTIZO PÁI

Budapest, V., Lipót-körut 18. szám.

A közönségnek pályogását kérvé, ajánlja (Terveit R. és fiai-fele legújabb szerkezeti compound gőzmozgonyjaikat **folstabil- és stabilalakban**, a melyek 40 százalék tüzölőanyag megtakarítással dolgoznak. Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyezer fordítható acél-lobosnemekkel, toldást nem igénylő szalma-**rázókkal** és nagy szita felülettel, minden nagyszágban. Minden fajta lovas cséplőszéleket, arató- és velő-**gépeket**, szecskavágókat, répvágókat és minden más gazdasági gépeket.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik

Az **ESZÉKI SPITZER-KENŐCS**

ÉS AZ

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis

mint eddig, ezentúl is **Eszéken, felsőváros**

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

Szeplőket

és

májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztítálatlan-

ságokat

biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz	40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyoni-rizspor 3 színben	50 kr. 1 frt.
1 doboz kézpaszta	60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el van látva és kértetik a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

A legjobb gyártmányú

„STIRIA“ kerékpárok

2 évi jótállással

ugyszinte a „CHAMPION“ kerékpárok

Beszerezhetők

FENYVESI MIKSÁNÁL

120 frttól — 150 frtig

felszereléssel

részletfizetésre!

Házeladás.

N.-Lengyel községben a templom átellenében a legszebb helyen egy 4 szoba, konyha, éléskamra és pincéből álló **urilak** május hó 1-étől számítva bérbé — esetleg örökárban is eladó. — Üzlethelyiségnek, termény kereskedésnek is alkalmas. — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos:

Sipos Eszter
nagy-lengyeli lakos.

Igen praktikus utazáskor. Nélkülözhetlen rövid használat után.
Orvosrendőrileg megvizsgálva.
(Bécs, 1887. júl. 3.)

Sargis Kalodont

Elismert legjobb
FOGTISZTÍTÓ-SZER.

A szájnak kiöblítése egyedül fog- vagy szájvizzel nem elegendő a fogak tökéletes tisztántartásához. E célból egy **fogtisztító szernek** használatát általában szükséges.

Mindenütt kapható.

Zacherlin

Segíti az Infectiont

**Nem papirosban!
Egyedül palackban!**

Ez a valódi, csálhatatlan, biztos szer minden rovar ellen.

Elárúsítók:

Zala-Egyszeren: Hubinsky Adolf. Unger Domokosné. Kasztler Sándor. Gyarmati Vilmos. Weisz Jónás unokaöccse. Ján Ferenc. Fangler Mihály. Kömös M. Miksa.	Bellaticzon: Weisz Béla. Jánosházán: Kohn Jakab. Spitzer Samu. Letenyén: Eppinger Ignác. Pacsán: Schleiffer M. G.
---	---

A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamarától.
2233/899. sz.

Pályázati hirdetmény.
A kereskedelemügyi miniszter ur egy kamarakerületünkbeli törekvő iparos ifjút szakmájában leendő további kiképzés céljából
300 frtnyi utazási ösztöndíjban kívánván részesíteni, ezen utazási ösztöndíjra ezennel pályázatot hirdetünk.

Az ezen kamara elnökségéhez f. évi április hó 25-ig benyújtandó pályázati folyamodványának folyamodó nevét, lakhelyét, családi viszonyait kell feltüntetni s erkölcsi viseletét, eddigi foglalkozását, előképzettségét, esetleg tanulmányait, az általa elnyert kitüntetésekét és nyelvismeretét okmányilag igazolni, ezeken kívül pedig az iránt is nyilatkozni, hogy mesterségének folytatása végett hol kíván letelepedni.

Megjegyezzük, hogy ezen ösztöndíjra csak azon folyamodó tarthat igényt, ki tetteles katonai kötelezettségének már eleget tett, vagy a katonai szolgálat alul véglegesen felmentetett és a kellő gyakorlati ismeretek elsajátítása céljából szakmájában a tanonc időn kívül legalább 4—5 évet töltött.

Sopron, 1899. április 14-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Fridrich Ágost sk.
elnök.

Kirchknopf sk.
titkár.

Posztoszejjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3-10 m. hosszú, teljes m. öltönynek ára csak

1rt 2-80 jó	} valódi gyapjából
" 3-10 jó	
" 4-80 jó	
" 6- jó	
" 7-75 finom	
" 9- finom	
" 10-50 legfinomabb	
" 12-40 angol	
" 13-45 kamgarn	
" 18-45 kamgarn	

Posztgyári raktár **Kiesel-Amhof Brünben.**

Minták ingyen és bérmentesen. — Mintáit szállítás. Magánvevők figyeljenek! Csak közvetlenül vásárolhatnak az értékek megfelelően. Fővilágosítással és bizonyításképpen csak Krausz Adolf posztkereskedő Budapestben a szabónak, ha mintakönyvből tesz rendelést a következő ajándékot adja:
10 frt vásárlásnál egy nadrágot 50 kr.-ért,
20 frt " " egy öltönyt 1 frt-ért,
60 frt " " finom öltönyt egészen ingyen.
Ezenkívül a szabó még a következő engedményt kapja: 3 frtot méterje után s külön 20%-ot. Ezeket az ajándékokat a magánvevő fizeti, ha Krausz Adolf mintakönyve után a szabónál vásárol.

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai,

ezelőtt „általános labdacsek” név alatt: mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatásukat észerszeresen be nem bizonyították volna.

Eztidek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerekből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacsek háziszereit ajánlották minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelulások, aranyer, béltelenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legsebekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetőek.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben, I. S. ngerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmatik, 1 frt 05 krba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentesen küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 1 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kerütek csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsekot követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaszerésére folytán hozzáuk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1888. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 5 tokercset az ön fölülmulhatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttellel. Fogadják ez uton is a legmelyebb köszönetemet labdacsaik csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferenc, Köln, Nindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsaik kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekemben meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraemelt labdacsaik engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer, Nagy bizalmam van hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaszerésére segítségül szolgáltak.

Knificz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynémém nevében. Az illető 5 éven át

Bernhardi alpesi-fű liqueur, Bernhard W. O. 461 Bregenzben. 1/4 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatás legjobb szer minden köszvényes és csuszos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzaggatás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalzsam, Pserhofer J.-től egy üveg 50 kr.,

Fagybalzsam, Pserhofer J.-től. Ezek óta kitünő szer gyomor- és bélbetegségeknél.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr.

Golyva-balzsam, Pserhofer J.-től, kitünő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr, bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia, (prágai cseppek), Pserhofer J.-től, megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszere. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüvedv, Pserhofer J.-től, egy ált. ismert kit. háziszere hurut, rekedtség, görcsös

szenvedett gyomorhurutban és vízkörságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, letélenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen kigyógyult.

Legtöbb tisztelettel

Weinzeittel Josefa

Eichengraberamt, Gtöhl mellett, 1893. március 27-én.

Tekintetes ur!

Aulirott ismételve kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsek értéke felett és azokat, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia, 1886. okt. 8-án.

T ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwilk Anna.

köhögés, stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Ezek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegans nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stendel tanártól. Útés és szuras által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lon kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-től. Kitünő háziszere a rossz emésztés minden következményei, u. m.; főtájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyer, dugulás stb. ellen. csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdettet összes bel és küll-gyógyás ereszeti kitünő legessége raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerethetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöztetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendések utánvettel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetettik.

PSEPHOFER J.

gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel”
Bécs, I., Singerstrasse 15.

Raktárban Budapestben: Török József (Király utca).

A legkiválóbb ujdonságok
női és férfiruha kellemékben
raktáromra érkeztek.

Kiváló tisztelettel

Schütz Sándor.